

MAGYARI

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.
Törv. lajstromszám:
Trib. Bihar III. Nr. ord. 11/11 Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

Fegyverek árnyékában folyik a vita Európa sorsa felől

A francia hadvezetőség katonai intézkedései miatt
Németország is megerősítette nyugati határait.
A szudéta-németek változatlanul kitartanak eredeti
követeléseik mellett

Szovjet-Oroszország is feltűnő hadikészülődéseket tett nyugati határain

Londonból jelentik: Az általános európai helyzetről a legutóbbi londoni, párizsi és berlini jelentések alapján a következő áttekintést lehet nyújtani:

— Amíg Londonban a lord Runciman közvetítő tervével kapcsolatos hírek megnyugtatólag hatottak, Prágában nagy elégedetlenséget keltek, sőt hivatalos körök tüntetésektől tartottak a közvetítő ellen és ezért Runciman és felesége hétfőn este az Alfons szállóból a brit követésre költözött. Runciman a prágai államtanács után a késő esti órákban újból felkereste Benes elnököt, akitől felvilágosítást kapott az államtanács határozatáról. A cseh államtanács három feltételhez kötötte a Henlein karlsbadi nyolc pontjának elfogadását. Ezek:

1. Csehszlovákia külpolitikájába nem engednek senkit se beleszólni.
2. A szudéta-német vidéket csakis a svájc kantonok államjogi helyzetéhez hasonlóan hajlandók átalakítani.
3. Katonai téren továbbra is Prága az irányadó tényező.

A politikai miniszterek tanácsa ebben az értelemben hétfőn este véglegesen megállapította a szudéta-németekkel közlendő javaslatok végleges szövegét. A javaslatot szerdán átadják a szudéta-német küldöttségnek.

Francia hivatalos jelentés 1 részleges mozgósításról

Párizsból jelentik: A Havas ügynökség hétfőn a következő közleményt adta ki:

— Tekintettel a nemzetközi helyzetre, továbbá arra a tényre, hogy Németország északi határain létszám és anyagmegerősítést tettek, a francia kormány kénytelen volt bizonyos biztonági intézkedésekhez folyamodni. Így be kellett hívni a tartalékosokat, hogy az erődítvények csapatai elérjék a teljes létszámot. A szabadságos tiszteket és katonákat is berendelték a laktanyákba. Csupán óvintézkedésről van szó és az intézkedések miatt nincs oka nyugtalanságra a közvéleménynek, melynek hiedelvére a béke fenntartásának egyik lényeges tényezője. Az általános helyzet a feszültség jelentős megengyhülése felé halad.

A francia lapok szerint a francia katonai szabadságolások megszüntetése és általában a katonai intézkedések arra mutatnak, hogy francia vezető körökben a helyzetet komolyan látják. Franciaország londoni nagykövete megjelent az angol külügyminisztériumban és a Londonba visszaérkezett lord Halifax előtt ismertette a francia katonai intézkedések okait.

Hatszáz ezer francia katona áll fegyverben

Londonból jelentik: A Daily Mail strassburgi tudósítója szerint a Maginot-vonalat bezárták és berekesztették. A vonal mögötti hadosztály parancsot kapott, hogy legyen készenlétben Sokezer tisztet és katonát behívtak a szabadságról. Az összes északi és középfranciaországi repülőrajokat teljes létszámra emelték. A News Chronicle szerint szombaton több, mint 15 ezer marokkói vonul át Strassburgon.

Tízkilométeres lakatlan sivataggal zárja le Oroszország nyugati határait

Tallinból jelentik: A balti államokban, különösen Finnországban és Észtországban napok óta füstfelhő borítja a láthatárt. Mint kiderült, a szovjet hatóságok a határvidékeken felgyújtatták az erdősegeket és kiűrtették a falvakat tíz kilométernyi körzetben. A szovjet kormány ugyanis elhatározta, hogy a határokat tíz kilométeres szélességben lakatlan sivataggal zárja körül, ezalatt aknákat épít és így teszi lehetetlenné, hogy bármilyen ellenség is behatolhasson az országba. Ilyen védelmi berendezés a kínai nagyfal óta még nem volt.

Londonból jelentik: A liberális News Chronicle úgy tudja, hogy Moszkva azt tanácsolta Prágának, ne tegyen további engedelményeket. Ugyanez a lap közli azt az állítólagos értesülést, hogy Románia végleg megengedte a szovjetnek, hogy szükség esetén csapatait keresztül szállítsa Románia területén. Ezt az értesülést azonban más oldalról még nem erősítették meg. Varsónak — a lap szerint — Moszkva felajánlotta, hogy biztosítja Lengyel-

A Daily Express szerint Franciaországban 600 ezer katona áll fegyverben. 200 ezer a Maginot-vonalon, 400 ezer az ország többi részén. Mögötte áll 5 és fél millió kiképzett tartalék, mely két évet szolgált és 125 ezer főnyi hadsereg Északafrikában.

Németország fegyveres válasza

Berlinből jelentik: Német félhivatalos helyen megjegyzéseket fűznek a francia tartalékosok behívásáról szóló jelentéshez és megállapítják, hogy Németország ugyanilyen védelmi rendszabályokat fogantatott a nyugati határon. Mint, ahogy Németország sem látott közvetlen és tudatos fenyegetést a Franciaország részéről annak idején tett rendszabályokban, éppen úgy Franciaország sem látott fenyegetést azokban a német rendszabályokban, amelyek lényegükben csak a francia rendszabályoknak felelnek meg. Franciaország igen helyesen cselekedne, ha elkerülne minden, a rendes keretből kilépő intézkedést.

A szudéták kitartanak eredeti követeléseik mellett

Londonból jelentik: Ashton Gwatkin jelentése a Henleinrel folytatott megbeszélésről már megérkezett Londonba, — s azonnal közölték a vidéken levő Chamberlainnal. — A Press Association szerint angol körökben az a vélemény terjedt el, hogy a szudéta-németek a berchtesgadeneri megbeszélés nyomán ellenjavaslatokkal állnak elő, mely kevéssé tér el a karlsbad-i javaslatoktól. A szudéta-németek továbbra is részt követelnek a cseh külpolitika irányításában, amit a csehek kizárólag a prágai kormánynak akarnak fenntartani. Másik londoni közlemény szerint a szudéta-német vita újabb aggodalmat kelt Londonban. Angol körök ugyanis úgy látják, hogy az ellentétek mindinkább nemzetközi kérdéssé válnak.

ország határait a korridor is beleértve, ha Lengyelország hajlandó a szovjet csapatokat átengedni Lengyelország területén.

Az eseményekhez tartozik az is, hogy a belga minisztertanács hétfőn öt óra hosszat tanácskozott a nemzetközi helyzetről és a tanácskozás után Spaak miniszterelnök kijelentette, hogy nyolc napon belül egyik, vagy másik irányban döntő fordulat áll be a külpolitikai helyzetben. Kijelentette, hogy ő maga bizakodó. Francia kormánykörök nagy fontosságot tulajdonítanak a pénteken kezdődő népszövegségi tanácsülésnek. Azt mondják, hogy Genfben ezuttal nagyfontosságú diplomáciai tanácskozások lesznek.

A Daily Express Varsóból úgy értesül, hogy a lengyel kormány közölte Romániával, hogy ha háború esetén nem engedi meg szovjet csapatok átvonulását, akkor Lengyelország ennek fejében Románia mellé áll, ha szovjet részről emiatt támadás érne.

(Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon.)

nyillaló
MEK

5 percen belül eltávolíthatók,
fájdalommentesen, veszélytelenül.

Ne vágja soha tyukszemeit! Vérmérgezését kockáztat. A következő tudományos módszerrel könnyen és veszélytelenül eltávolíthatja őket: Áztassa be lábait forró vízbe, amelybe egy maréknyi Saltrates Rodell-t öntött. Ezek a gyógyszerek behatolnak a tyukszemek gyökeréig. A fájdalom azonnal megszűnik. A tyukszemek annyira felpuhulnak, hogy pusztá kézzel kiemelheti őket gyökerestől. Az ebben a gyógyfürdőben fejlődő oxigén meggyógyítja a fájó, égő kimerült lábakat. A gyulladások és daganatok eltűnnek. Még szűk cipőt is viselhet. Kellemes érzéssel jár. Kérjen a legközelebbi gyógyszeriarban, vagy drogériában Saltrates Rodell-t. Ara jelentéktelen.

FIGYELJ! — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklám árban. Kísérletképpen még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontokból vásároljon rendszeres csomagot. Vagy dupla családi csomagolást!

Kormányintézkedés az ipari kémkedés megelőzésére

Bucureti. Saját tud.

A nemzetgazdasági miniszter körrendeletet adott ki, amely figyelemzeti az ország összes ipari vállalatát, hogy tilos a saját üzemükre vonatkozólag bárkinek és bármilyen formában adatokat szolgáltatni és megengedni technikai berendezéseik megtekintését. Ez csak a nemzetgazdasági miniszter írásbeli engedélye alapján van megengedve.

Légítámadás Barcelona ellen

A sápadtharna, karesú leány, még testének lágy izmaiban és agyában érezte a repülőgép dörögét, a Barcelonából Madridig megtett hétszáz kilométeres út imbolgását és most, mikor ennek a széles kökemény férfikéznek kimerült ujjai feléje közeledtek a simára gyalult faasztal felett, szédült ettől a mozdulattól. Az asztalra krétafehéren derengő, merev fénykört vetett a lehúzott villanylámpa s Iljics Andrejev tábornok úgy emelte kezét a kis fénykörön át Annunciata Alba y Torres felé, mint valami ragadozó.

— Futárlevelet hoztam Barcelonából! — csendült meg a lány hangja s ez olyan furcsa volt, hogy ő maga is úgy hallotta, mintha valaki más szólalt volna ezen a rekedt hangon. Ezelőtt félórával, mikor a Barcelon-Madrid légivonal, vöröskeresztes sebesültszállító gépjén jött Madrid felé — az olasz megfigyelőktől kísérve s a felkelők vadászrepülőinek géppuska-tüzét várva minden pillanatban — még mást is akart mondani: tiltakozni, hogy egy orvosnőt használjanak fel katonapolitikai célokra s a Vörös Kereszt nemzetközi fedezete alatt...

— Üljön le! — mormogta a fogai között alig erthetőn a szovjet tábornok franciául s Annunciata Alba y Torres mikor leült a bársonyszékre, nem a szavak jelentését értette meg, hanem a férfi akaratát.

Alighogy leült, az asztalon halk kattanással jelzett a rádió hangerősítő készüléke. Puha, de érdes női hang mondta valahonnan egész közelről:

— Moszkva hívja Iljics Andrejev tábornok tovarist!

Nürnbergben megkezdődtek a nemzeti szocialista pártnapok

Nürnberg a német birodalom nagyságának és erejének jelképe
(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Nürnbergből jelentik: Hétfőn folytak le a birodalmi nemzeti szocialista pártnap első ünnepeit. A külön-vonat, mely a külföldi diplomatakat Berlinből Nürnbergbe vitte, délután 3 órakor érkezett meg a pályaudvarra. Az érkezőket Hess Rudolf, a vezér helyettese fogadta. Délután négy órakor indult el szállásáról Hitler a nürnbergi városházára, hogy résztvegyen a pártnap megnyitó ünnepségein. A városháza díszterme ekkorra már teljesen megtelt a résztvevők sokaságával. Amerre Hitler gépkocsija elhaladt a lakosság mindennél hatalmas lelkesedéssel ünnepelte. A városházán Nürnberg főpolgármestere mondott

beszédet, kiemelve, hogy az Anschluss folytán Nürnberg ismét visszanyerte azt a központi szerepet a birodalomban, amelyet évszázadokon át betöltött. A beszédre Hitler válaszolt, megköszönve az üdvözlést, majd a következőket mondotta:

— Valamennyien boldogok vagyunk hogy ezuttal első alkalommal körünkben látjuk az Ostmark képviselőit is. Egyetlen városban sem függ úgy össze a múlt és a jelen, mint Nürnbergben, mely várost méltónak találjuk arra, hogy átvegye és megőrizze a német birodalom jelképeit. Nürnberg ma az új német birodalom erejének és nagyságának kifejezője.

Csak hetek múlva jöhet lényeges fordulat a cseh ügyben?

Párisból jelentik: Francia kormány-körökben kétségesnek tartják, hogy a nürnbergi pártgyűlésnek döntő befolyása legyen a cseh-kérdés körül támadt nemzetközi viszályra és inkább azt hangoztatják, hogy az elhatározó fordulat, csak pár hét múlva, valószínűleg a hó végén, vagy a jövő hó elején fog bekövetkezni. Sokan megvannak győződve arról is, hogy a németek Francia belpolitikai válságra, vagy más kedvező mozzanatra számítva, egyelőre várakozó állásponton vannak. A legújabb berlini jelentés szerint a német-cseh probléma egyáltalában nem enyhült. Amikor ezt maguk a derűlátás hívatásos terjesztői állapítják meg, német oldalról még jobban megerősödik az a felgás, hogy Hitler és Henlein álláspontja megváltozhatatlan. Az aschi gyűlésen Henlein is megjelent. Az aschi, tescheni és kaplitzai beszédek során a szónokok a legvilágosabban megállapították a német álláspont változhatatlanságát, visszautasítva minden megalkuvást és kijelentették, hogy egyetlen tárgyalási alapul továbbra is csak Henlein karlsbadi követeléseit hajlandók tekinteni. A

német sajtó feltűnő formában elégedetten számolt be ezekről a vasárnapi beszédekről.

A Deutsche Allgemeine Zeitung hétfő esti cikke fenyegetésnek tekinti Bonnet és Bulitt, valamint Marquart, bordeauxi polgármester barátságatlan beszédeit. A nürnbergi pártnap előtt a helyzet tehát az, hogy váiozatlanul nagy a nemzetközi feszültség.

Possonyi László:

Üldözni fognak titeket

Egy francia fiatalember és egy orosz asszony szerelme: ez a témája Possonyi László könyvének. De nem a megszokott szerelmi történetről van itt szó: két világ, keresztény Európa és pogány Szovjet ütköznek össze ebben a tragikus vonalomban, hagyományok válnak értelmetlenekké és jelszavak céltalannak, hogy ebből a megdöbbentő összeomlásból, a szenvedésnek ebből a feketellen éjszakájából a megtisztulásra éretten kerüljön ki a két szerencsétlen ember.

Révai kiadás. Ara szép vászonkötésben 202 bet.

— Ertem, hallgatom, jegyezd! — mondta az orosz s Annunciata Alba y Torres nem tudta hogy kinek szól ez a felelet és parancs: Moszkvának-e, vagy a láthatatlan nő hangjának s fogalma sem volt róla, hogy van-e még valaki rajtuk kívül a szobában. A rádióból elmosódva értek hozzá a moszkvai parancs mondatai, de a leány különben sem tudta volna a hadaró szláv szavak értelmét, melyet bizonyára valami titkos ábécékules szerint küldenek ide és fognak fel itten.

Annunciata Alba y Torres élesen figyelve nézte a lámpafényen túl ülő fekete árnyékot, amelynek csak a kezei látszóttak, a barcelonai futárlevél lapjait forgatták a fénykör felett s másik keze meg-megmozdult a csengőzombok és a három telefon felett az asztalon. A leány észre sem vette, hogy mikor van vége a moszkvai rádióparancsnak: egyszer csak hirtelen kinyílt az egyik telefon jelzőlámpája s az orosz tábornok már fel is emelte a kagylót.

— Igen! — mondta kurtán a természetellenesen sokat cigarettázó ember durva rekedtségével de hetek perceinek megszokott uralma volt ebben a szobában. S már-már letette a kagylót, mikor feje megmozdult, öklével a barcelonai futárlevélre csapott és hangja váratlanul felcsattant:

— Várni! Később intézkedem! A tankelhárítóosztag mindenesetre álljon készen és a dinamitőrök minél több dinamitcsapdát készítsenek!

Letette a kagylót s anélkül hogy odanézett volna, hirtelen megnyomott egy csengőt s bekiáltott egy hangtölcsérbe:

— Kérem a kettő per egy zászlóalj legutóbbi helyzetét!

Néhány pillanattal később parancsörtiszt lépett be és száraz hangon jelentkezett, de a leány nem figyelhetett az ismerősen csengő hangra mert Iljics Andrejev kezei ugyanekkor fogták meg a sárga lámpaernyőt, karjai meglendültek, ő

maga felállt s a lámpa métermagasra futott a mennyezet felé.

Annunciata Alba y Torres előtt éles fényben ragyogott fel a szoba: Iljics Andrejev álmatlan-ságtól nehéz és sötétkék szemhéjjai mögül ferde vágású keskeny szemek néztek az ajtó felé — egy feketeruhás fiatal, rövidre nyirt hajú leány állt mellette s éppen ekkor tett egy térképet az asztalra: a „kettő per egy zászlóalj legutóbbi helyzetét”... Annunciata megérezte, hogy ennek a hangját hallotta imént és hogy ez Iljics Andrejev titkárnője és bizonyára Katjusának hívják vagy Marjusának... De csak erre az egy pillanatra láthatta a titkárnő titokzatos és fehér ázsiai arcát, mert aztán kiment, eltűnt, mint valami fekete titok.

Az előrelépő parancsörtiszt foszes vigyázzban tisztelgett tábornoka felé, de mikor megállantotta a leányt meghökkenet mosoly villant el arcán, amint Annunciata felé is tisztelgett.

— Készen van már a megfőtőosztály? — kérdezte Iljics Andrejev a parancsörtisztet.

— Félperccel ezelőtt jelentették, hogy a levél Iborez kapitánnyal elindult. Barmelyik pillanatban itt lehet.

Iljics Andrejev most ránézett a leányra s nem bocsátotta el a parancsörtisztet. Annunciata Alba y Torrest már kissé bántotta, hogy ennyire nem törődnek vele s meg is örült az ismerősnek.

— Jó reggelt, Szergej Ivanov hadnagy! — köszöntötte a parancsörtisztet s az most külön tisztelgett feléje, de máris tábornoka felé fordult.

— Ismerik egymást? — kérdezte a tábornok.

— Igen, tábornok tovaris! — felelte a tiszt. — Még Barcelonából...

— Akkor kérdezze meg a senioritától, hogy milyen volt az utazása! — vetette oda a tábornok és barátságos akart lenni de csak fáradt volt

Döntő támadást kezdtek a japánok Hankau erődtímenyei ellen

Semleges területet jelölnek ki az idegenek számára a szorongatot városban

Londonból jelentik: A távolkeleti harcra megindult a Hankau védő kínai állásai ellen a döntő támadás. Hírszerint a harcok hevesége még az emlékezetes sanghaji harcokat is felülmúlja.

A japán kormány a vezető hatalmakhoz jegyzéket intézett, felajánlva, hogy a külföldiek részére semleges övezetet jelöljenek ki

Hankauban. A jegyzék felsorolja a feltételeket, amelyek mellett az ilyen semleges övezet kijelölhető.

Japán lehetetlenné akarja tenni, hogy a semleges területet a kínaiak is felhasználhassák. Mint a jegyzék mutatja, a japán kormány számol, hogy Hankau rövid időn belül japán kézre kerül.

Rövidlejáratu zendülés Chile fővárosában

A zendülés élén egyetemi diákok állottak. — A kormány ura a helyzetnek

Santiago de Chileből jelenik: Chile fővárosában zendülés tört ki, amelyről egymásnak teljesen ellentmondó hírek érkeznek. Egyes hírek szerint az ellenzéki pártok tagjainak egy csoportja megtámadta Salabrolo belügyminisztert, amikor az a kormány épületéből távozott. Egy rendőr közbelépett, de a támadók revolvérrel agyonlőtték.

Másik zendülő csoport elfoglalta és eltorlaszolta a munkásbiztosító pénztárt, ismét más zendülők behatoltak az egyetemre és elfogták a rektort.

A rendőrök mindkét helyen szétszórták a zendülőket. Azt a hírt még nem erősítették meg, hogy Santiago de Chileben kihirdették volna az ostromállapotot.

A lázadók állítólag szociál-demokraták.

Más hírek szerint Carlos Ibanez tábornokot, Chile volt elnökét és jövődéli elnökjelöltjét az államellenes kapcsolatban letartóztatták. Ibanez rövid idővel ezelőtt tért vissza Argentínából, ahol száműzetésben élt eddig.

A rendőrség az egyetemen ötven felkelőt elfogott.

Az itt kifejlődött harcok során többen életüket veszítették. A munkásbiztosító pénztár épületét megszállva tartó felkelők ellenállását gránátokkal törték le. A városban most már teljes a rend, de az elnöki palotával szemben tüzéség áll készenlétben. Még nem tudni, ki felelős

Silviu Dragomir kisebbségi fő-kormánybiztos Genfbe utazik

Bucuresti. Saját tud. Összeállították azt a küldöttséget, amely résztvesz Genfben a népszövetségi ülésen. A küldöttségnek három főmegbízottja három póttagja és három szakértője van. A főmegbízottak között két tényleges miniszter szerepel: Petrescu-Comnen és M.

Constantinescu, a póttagok között van Silviu Dragomir kisebbségi főbiztos is.

A külügyminisztérium vezetését Petrescu-Comnen távollétében ideiglenesen Mircea Căciocov pénzügyminiszter veszi át, aki hétfőn szabadságáról visszaérkezett a fővárosba.

Annunciata Alba y Torres azonban tudta, hogy ez a tábornok kérdése volna s örült, hogy szóhoz juthatott.

— Ez az utam bizony nem volt kellemes! — kezdte valami derűs nyugalommal. — Félórán-kint, Madrid előtt pedig ötpercenként láttunk olasz megfigyelőgépeket. Nem csodálkoztam volna, ha ránk tüzelnek, hiszen joggal tehettek volna: azért, hogy vöröskeresztes gépen egy orvosnő fontos futárlevelet visz Madridba. Barcelona tele van kémekekkel...

Iljics Andrejev tekintete végigsöpörte a leány szürkeruhás alakját. Leült. Annunciata ugyanekkor rendbe rázta simára fésült hajának kékesfekete és rakoncátlan csomót és hátradőlt a bársonyszékben. A szovjet tábornok érdeklődve figyelte: ennek a leánynak semmi aggodalma nincsen őszintesége miatt s ez most hasznos ebben a pillanatban — lássuk csak.

— A senorita tudja a futárlevél tartalmát?

A leány természetes nyugalommal felelt.

— Hogyne! De még többet is.

A tábornok fekete szemöldöke felszökött, homloka ráncos lett barátságosan megütközött tekintettel nézett, a leány pedig megértette a szótlan kérdést.

— Barcelona lázong. Az olasz bombavető naponta háromszor dobja le rőpcédulákat. „Gíjon elesett! A nemzeti csapatok Katalónia alatt állnak! És így tovább: reggel, délben, este. Mikor a barcelonai lakosság éhes gyomorral sorfalat áll a kenyérjegyekkel, tejért, kenyérért és békéért üvöltöttek. Szóval a legalkalmasabb időben.

— A katonaság?

— Barcelonában ma már csak az Önök csapatai tartanak rendet. De sortűzekkel. Az orosz csapatok naponta háromszor vernék szét tüntetést.

— Miért tűntetek?
— Békéért! Naponta háromszor mikor enniük kellene... mikor megjelennek az olasz rőpcédulák bombavetői!

— Miért éppen akkor?
A tábornok arcának kemény vonalai szinte értelmetlen naivságban oldódtak fel a kérdések alatt. A leány pedig most szétterjesztette karjait.

— Az olasz bombavető rőpcédulákat szórnak bombák helyett. Nagy szó az tovaris!

— Szóval Barcelonát... akármelyik pillanatban elveszíthetjük? — kérdezte a tábornok.

A leány nyugodtan bölintett sápadt, átészakázott arcával a lámpafényben.

— Ugy van. Barcelonát akármelyik pillanatban elveszíthetik. Ha a nyugtalanság egyszer lázadásban tör ki!

A tábornok kinyújtózott.

— Az pedig baj lenne. Barcelona a spanyolországi vörös területek politikai és gazdasági középpontja. ha ott nemzeti forradalom tör ki ellenünk, akkor...

Nem fejezte be a mondatot. A leány sem, de a tábornok tisztán olvasta le a leány arcáról a folytatást: ha Barcelonában forradalom érik a nyugtalanság, akkor vége a harcnak, a nemzetiek hamarosan győznek minden fronton. S a férfi ajka kemény és epés mosolyra torzult.

— Ha Barcelonában felülkerekednek a fehérek, akkor én: hiába harcoltam itt majdnem egy éven át!

A tábornok arcán pedig még keményebb lett a mosoly. Előrehajolt. És egy pillanatra megsímogatta a leány kezét.

— Mit gondol? Mit szólnának Barcelona lakói ahhoz ha a védtelen várost megtámadná és bombázná egy olasz légitámadás, mondjuk holnapután éjjelkor.

A leány összerezett. Nem értette a kérdést.

Légítámadás Barcelona ellen? Holnapután éjjelkor? De hát az lehetetlen!

Azt, amit gondolt, pontosan lehetett olvasni arcáról s csodálkozása olyan finom volt és mély, olyan tiszta, édes és leányos, hogy az orosz szíve tele lett tőle valami mély és keserű vágygal. Ez a leány, aki itt ült előtte olyan finom, okos és tiszta volt, mint valami hajnali rózsza. Érezte róla, hogy nem hívük, hogy nem tart és nem tarthat övelük.

— Szóval maga azt hiszi, hogy az olasz gépek nem támadják meg Barcelonát! — kérdezte az orosz.

— Azt! Hiszen az olasz önkéntesek jól tudják, hogy milyen gyűlölet fukadna ellenük emiatt! Barcelona politikai hangulata ma a fehérek mellett van és Önök ellen készül feltámadni. De ha egy fehér légitámadás megtámadná a várost: azonnal a fehérek ellen fordulna a hangulat.

A tábornok most már nevetett.

— Még most sem érti?

A leány kövémeredt arccal állt fel. Csak nem arra gondol a tábornok, hogy...

De igen! A tábornok kimondta, mire gondolt:

— Holnaputánra olasz gépekké festetem át repülőgépeinket és éjjelkor...

Harmadnap a nagy világlapok ordító címeikkel kürtölték világgá a legfrissebb szenzációt: "...Olasz gépekből áll repülőraj borzalmas légítámadást hajtott végre Barcelona felett... halottak száza... megszámlálhatatlan sebesült... tiltakozások... barbárság..."

A szovjet tábornok meglegedetten dörzsölte kezét Madrid erődtímenyei között.

(L. A.)

A „Pax Romana“ Nemzetközi Katolikus Diákszövetség XVII-ik kongresszusa Jugoszláviában

A katolikus diákság állásfoglalása a kommunizmussal szemben

Rogaska Slatina, Bled, Ljubljana, szeptember hó.

A „Pax Romana“ nemzetközi diákszövetség, melyet a háboru utáni években alapítottak Marius Besson Genf, Lausanne, Fribourg püspökének elnöklété és Gremaud József abbé egyházi tanácsadó támogatása alatt, — ezidei, immár XVII-ik kongresszusát a szlovén diákszövetség rendezte meg. A kies Szlavonia két furdőhelye Rogaska Slatina és a kisantant konferenciáinak ülés helye Bled, látta vendégül a tizenhét állam katolikus diákjait képviselő kiküldötteket. A záróülést Ljubljana, a szlovén főváros legnagyobb gyülestermében tartották.

A nagygyűlés 288 résztvevője országonként következőképpen oszlott meg:

Anglia	— — — — —	13
Amerikai Egyesült Államok	— — — — —	5
Belgium	— — — — —	12
Bulgária	— — — — —	6
Canada	— — — — —	1
Csehszlovákia	— — — — —	29
Franciaország	— — — — —	60
Hollandia	— — — — —	28
Irország	— — — — —	4
Jugoszlávia	— — — — —	43
Lengyelország	— — — — —	23
Lichtenstein nagyhercegség	— — — — —	1
Luxemburg	— — — — —	15
Litvánia	— — — — —	23
Magyarország	— — — — —	8
Románia	— — — — —	3
Svédje	— — — — —	13
Népszövetségi kiküldött	— — — — —	1

A tanulmányi napok első reggelén a tizenhét ajku ifjuság közös imában egyesült a rogaska-slatinai templomban az Egyház anyanyelvén a nagy Áldozat lábainál. Együtt válaszoltak fennhangon a miséző pap imáira és közösen mondták el a felajánlást, melyben munkájukat nyújtották tiszta áldozatnak és a Lélek kegyelmeit kérték tanácskozáisra. A környező hegyek főséges keretét vontak ez Áldozat köré, melyben egy szívvé, egy lélekke forrottak Krisztus misztikus testének, az Egyháznak tizenhét nyelven beszélő gyermekei.

Kommunista-mozgalmak az értelmiség körében

Reisenbeck holland delegátus, Nimeguenben levő katolikus egyetemről, összefoglalta a Pax Romana titkárságához beérkezett válaszokat arra a körkérdésre, hogy milyen arányban találhatók kommunista diákok az egyes országok egyetemein. A beérkezett adatok szerint, általában 5—10% között mozog a kommunista eszméktől telített diákok száma. Egyes helyeken meghaladja ezt a számot, különösen Franciaországban és Csehszlovákiában. Arra a kérdésre, hogy mi az oka a diákok kommunizmus felé hajlásának, hármas feleletet adtak a kiküldöttek válasza: a vallástalan középiskolai nevelés, a szociális igazságtalanságok közeli ismerete és a komintern világszervezetének befolyása. A litván és lengyel delegátusok hangsúlyozták még, hogy országaikban különösen a nem keresztény diákság körében terjed a kommunizmus. Hasonlóan nyilatkoztak a romániai kiküldöttek.

A kommunizmus ellenszere: kereszténység, mint az emberi méltóság beteliesedése

Giraudet Atya, a francia katolikus diákok lelkipásztora, a nagygyűlés egyik legragyogóbb papi egyénisége, kibén a mély lelkiesség mindenkit felvidámító humorral és derűltséggel párosul, egy kis esettel világította meg a kérdést.

Saint Etienne-ben, Franciaország egyik ipari központjában történt, a mult esztendőben. A kommunista szervezkedés gyűlésre hívta össze az ifjumunkásokat. A kommunista párt helybeli titkára nagy beszédet mondott, melyben a kereszténységnek szemére hányta, hogy nem tett eleget a munkáskérdés érdekében. A jelenlevő keresztény ifjumunkások is felszólltak.

— Lehet, hogy a keresztények, mint ilyenek nem teljesítették mindig az igazságosság és szeretet parancsát a munkásokkal szemben. De ami összehasonlíthatatlanul nagyobb érték a kereszténységben minden más ideológiával szemben az: KRISZTUS. A kereszténység bírja Krisztust, a megtestesült teljes igazságot, ki áthatja tagjait, az egyes keresztényeket, kik aztán megvalósítják az ő igazságát.

Ekkor vették észre, hogy a terem mélyén egy katolikus pap van. A kommunista főtitkár felszóllította a papot — aki különben Giraudet atya volt — hogy beszéljen nekik erről a nagy értékről, mely egyedül a kereszténységben van meg. A páter akkor beszélt nekik a kereszténységről, az ember e ragyogó méltóságáról (lásd: P. Doncoeur: Le Christianisme, splendeur humain). Egyedül a keresztény kultúra valósítja meg az ember egyéniségének, mint személynek kijáró megbecsülést és tisztelést. Mert a kereszténység szerint minden egyes

embernek Istentől adott lelke van végtelen értékekkel és szabad akarattal. Ennek a nagyértékű léleknek tisztelet, a szabad akarattal bíró személynek pedig szabadság jár.

A kommunista párt titkára mélyen meghatva köszönte meg a páter szavait. Soha nem hallott még így beszélni a kereszténységről és ez az alkalom oly hatással volt rá, hogy kijelentette:

— Teljes szabadsággal e főséges tan mellé állok, mely egyedül tiszteli az emberi méltóságot és mely magában hordja a legnagyobb igazságot: KRISZTUST.

DOHÁNYZIK?

Olvassa el feltétlenül!

Az erős dohányzás következményei

c. értékes munkát.

A tartalomjegyzékből: A dohányzás. A dohány, mint mérég. A heveny nikotinmérgezés. Szédülés, nehéz lélegzés, szívdobogás. Az idült nikotinmérgezés. A nikotin és vércukor. A gyermek és a dohányzás. A szem a légszűrő és a dohányzás. A dohányzás és a rák kérdése. Az emésztőszervek (zomor, bél) és a dohányzás. A nő fajtenntartó értéke. Az idegrendszer és a dohányzás. Kéz- és fejremegés. Elmezavar, görcsök, fejfájás, álmatlanság. A dohányzás kozmetikai következményei. Az erős dohányzásról való leszokás vagy ennek mérséklése. Akaratkifejtés. Az erős dohányzás artalmának csökkentése stb. Irta dr. Somogyi Béla. Ára 35 lejt.

Néhány hónapi oktatás után pótolta azt a nagy mulasztást, melyet szülei elkövettek vele szemben: megkeresztelkedett. S a XX-ik század új pogányját a katolikus ifjumunkás kíséerte a kereszttséghez. Azóta minden évben több és több eddig meg nem keresztelt felnőtt merül alá Krisztusba, hogy újjászületve éljen emberi méltóságához egyedül illő életet, mint Krisztus misztikus testének tagja. S a számszázalékos igazság, Krisztus, át fogja hatni a zsibadtabb testrészeket is.

Eppen azért a keresztényeknek nagy feladata a kommunizmussal szemben: minél alaposabb kereszténynek lenni az élet minden vonatkozásában; abban az állásban, környezetben, ahová a Gondviselés helyezte: Krisztust sugározni!

Ebéd a lengyel és francia kiküldöttekkel

Ebéd alatt négy személyes asztaloknál helyezkedtünk el. Giraudet atya a lengyel „Odrodzenie“ diákszövetség elnökével Jersy Turóvicz urral, Kovnačka kisasszonnyal és velem került egy asztalhoz. A közép-kelet Európában ismert francia katolikus vezető emberekről beszélgettünk.

— Érdekes, hogy egyes kiváló katolikus emberünknek nagyobb a hatása külföldön, mint Franciaországban. — mondja a páter.

— Eppen erre vonatkozólag szerettem volna egy kérdést tenni. Jacques Maritain-nek, a párizsi katolikus egyetem kiváló filozófiai professzorának bizonyosan nagy a hatása a francia diákságra?

— Nem olyan nagy, mint gondolják. Maritain-nek nagy hibája, hogy a stílusa skolasztikusan nehézkes. Nem az intuitív francia szellem, mely súlyos igazságokat könnyed és világos stílusban tud adni. Paradox amit mondok, de könyveit inkább olvassák közép és kelet Európában, mint a mi diákjaink körében.

— Maritain-ről beszélnek? — szól át a szomszéd asztaltól Riquet jezsuita atya, a párizsi orvosok és orvostanhallgatók lelkesze, a Conférence Laënnec igazgatója. — Maritain személyes hatása fölmérhetetlen. Magam is találkoztam Maritain szalonjában olyan orvosokkal, kik később a legértékesebb segítséget nyújtották a katolikus orvosokkal való foglalkozásban és a nagy párizsi kórházakban inegrálisan keresztény magatartást tanúsítottak. De nem csak orvosok fordulnak meg nála. Művészek, írók, kikre mély hite, keresztény filozófiája megbecsülhetetlen értékű hatással van állandóan. Felesége igazán keresztény élettársa és háza központja nagyon sok katolikus megmozdulásnak. Például az „Esprit“ című katolikus szellemű folyóirat nála született meg és ki tudná elsorolni mindazt a tudott és szerényen elhalgatott befolyást, amit ő a francia katolikus közéletre gyakorol.

Igy egészítette ki egymást a két francia páter véleménye, mely különben érdekesen illusztrálja a francia katolikus életet is. Nem az egyenruha, hanem a szellemi egyenruha emberei. In necessariis unitas, in dubiis libertas in omnibus autem caritas: a szükséges dolgokban egység, a kétesekben szabadság, mindenben pedig szeretet.

A dessert után a két páter fölállott egy-egy székre és vidám francia diáknótákat énekelve meglantították a nemzetközi társaságot mókásnál mókásabb dalokra. A lelke és felvillanyozója volt az egész kongresszusnak ez a két páter. Szabadidőben magukkal ragadták nótás vidámságba a társaságot s az ülések alatt világos különböztetésű hozzászólásaikkal mindig az igazság felé terelték az eltérő véleményeket. Már az első reggelinél a szlovén diákság jóvoltából kis montenegrói turbanokban ültek az asztalhoz, míg Giraudet atya színes, faragott szlovén furulyával szórakoztatta vidám asztaltársait. S a kora reggeli órákban ő vezette a párbeszédese mise közös liturgiáját és elmélkedő lelkének mélységéből adott gondolatokat a nagy Áldozathoz.

Néri Szent Fülöp jutott eszembe ki megtánni tanította meg a római kispapokat s míg a labda nagyokat puffent a hátán, dalos vidámsággal terelte a lelkeket az Isten országa felé.

T. B.

Törvényrendeletet készít a földművelésügyi miniszter a kisajátítások felülvizsgálásáról

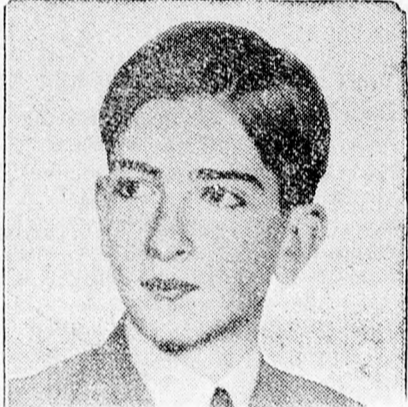
Mit tartalmaz az új törvényrendelet? Rendelkezés a malmok kisajátításáról

Bucuresti. Saját tud. Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter tervet dolgozott ki az agrártörvény módosítására. A Timpul értesülése szerint a törvénytervezet a következő fontosabb intézkedéseket foglalja magában: 1. A semmitőszék mellett agrárbizottság alakul a joggyakorlat egységesítésére. 2. A törvényesékek mellett agrártanácsok alakulnak. 3. Agrárbizottságokat szerveznek a birtokbahelyezés körül támadt vitás ügyek elintézésére. 4. Egyszerűsítik a felek beidézését. 5. Egyszerűsítik az erdélyi és bukovinai parcellázások munkáját és ezt a bíróság hatáskörébe utalják. A törvénytervezet az összes kisajátítás alól mentesített malmok helyzetének felülvizsgálását is elrendeli azzal, hogy visszaélés esetén nyomban ki kell sajátítani a malmot. Ionescu-Sisesti miniszter törvénytervezetét a legközelebbi minisztertanácson bemutatja.

Jugoszlávia királya tizenöt éves

*

Belgrádból jelentik: Péter jugoszláv király most töltötte be tizenötödik életévét. Ebből az alkalomból az egész jugoszláv nép a legnagyobb lelkesedéssel ünnepelte fiatal uralkodóját. Az elhunyt Sándor király a legnagyobb atyai szeretettel örökölt a trónörökös

nevelése fölött s minden gondja az volt, hogy komolyan előkészítse a rá váró nehéz feladatra. A fiatal királyt a legkiválóbb nevelők vették körül és megismertették az ország és a világ életével s a tudomány eredményeivel. Az elhunyt Sándor király gyakran hangzott, hogy Péter trónörökösnek éppen úgy kell dolgoznia, mint osztálytársainak és semmiféle kivételt sem szabad tenni vele. Jugoszlávia fiatal királya eddigi tanulmányait a legkitünőbb eredménnyel végezte. Kivárással és lelkiismeretesen tanulta át az anyagot s tekintettel arra, hogy hamarabb lesz nagykorú, mint polgári állású osztálytársai, nagyobb anyagot kellett átvennie a többiekénél. Anyanyelvén kívül tökéletesen beszéli az angol, francia, német és orosz nyelvet s alaposan tanulmányozta az alkotmány jogot s a közigazgatási és a polgári jogot. A fiatal uralkodó nagy érdeklődést mutat a természettudományok iránt is. Nagyon szereti a testgyakorlatokat, különösképpen a szabad idejét műhelyben tölti. Szereti a kertészetet és maga gondozza kertjét. Péter király fő jellemvonása a munka szeretete s tudatában van annak, hogy nemsokára kezeibe kell vennie államának vezetését és ez a nagy hivatás sok tudást igényel. A jugoszláv nép nagy reményekkel néz a II. Péter király uralkodása elé s a fiatal királyra ruházta át Sándor király iránt érzett egész szeretetét. A fiatal király kiváló képességei, Mária anyakirályné és Pál régensherceg gondoskodó nevelése a legjobb kezeség Jugoszlávia jövője mellett.

Románia új polgári perrendtartása

A „II. Károly király” büntető törvénykönyv megalkotása után az igazságügyminiszter felhatalmazott szakbizottság útján összeállította a polgári törvénykönyv tervezetét.

A törvényhozás egységesítése szempontjából nagyfontosságú ez a munka, ha tekintetbe vesszük, hogy Bessarabiában még mindég az orosz polgárjogok, Erdélyben a magyar és Bukovinában az osztrák polgári jogot alkalmazzák. Már pedig az egyazon határok között az ország különböző részein lakó állampolgároknak egyforma mérték és forma szerint kellene igazságot szolgáltatni.

A törvényhozás egységesítésének munkája már sok vita tárgyát képezte és régóta húzódik. Azoknak a bizottságoknak a tagjai, akik régebben foglalkoztak az egységesítés kidolgozásával, jogtudósok voltak, de politikával is foglalkoztak és így késleltették a mű pontos bevezetését.

Ófelsége II. Károly király azonban megértet-

te ennek a ténynek fontosságát, az ő ösztönzésére elkészült és érvénybe lépett a mű első része: az új büntetőtörvénykönyv.

Az egységesítés munkájának hatalmas terjedelme a magyarázata annak, hogy a többi törvénykönyv eddig még nem készülhetett el.

Ami a polgári törvénykönyvet illeti, elkészítésénél, habár ennek megfogalmazásánál figyelembe kell venni az előző törvénykönyv előírásait, egyes vidékek jogszokásait és az elvi jelentőségű döntéseket, mégis a törvénykönyv most már a legrövidebb időn belül elkészül.

A polgári perrendtartás elkészítése után a kereskedelmi törvénykönyv egységesítésére kerül sor.

A három új egyesített és egységes román törvénykönyv képezi majd a Román állam szilárd alapját és biztosítja a törvények és a törvényhozás tekintélyét.

Kötelező orvosi vizsgálat alá veszik a csecsemőket Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. A munkaügyi és egészségügyi minisztérium rendelkezései értelmében felülvizsgálják Nagyvárad városában az egy éven aluli gyermekek egészségi állapotát. Az orvosi vizsgálatok után erélyes rendszabályokat hoznak a helyzet megjavítására és a gyermekbetegségek elkerülésére vonatkozólag. 1. A beteg gyermekeket a kórházakban vagy minden nap délelőtt 9-10 óra között az ujonnan felállított gyermekmenhelyeken (az egyik Lalescu-utca 3. sz. a gyermekmenhely mellett, a másik az Alba-Iulia parkban, a Poliklinika mellett) kezelik. 2. A gyermekeket és az anyákat, akiknek nem áll megfelelő pénzügyi fedezet rendelkezésükre, orvosokkal, élelemmel és ruhákkal látják el. A fenti célkitűzések sikeres végrehajtása végett felhívják a velencei és környéke városrésznék lakosságát, hogy szeptember 7-től kezdődőleg min-

dennap délelőtt 11-12 óra közötti orvosi vizsgálaton jelenjenek meg gyermekeikkel együtt a Victoria-utca (volt Kolozsvári-utca) 100. szám alatt lévő 5-ik számú elemi iskolában, ahol dr. Filip Joan városi főorvos, a gyermekmenhely igazgatója és dr. Domocos városi orvos, megadják a szükséges vizsgálatot.

Felkérlik az Ósi-télpelen lakó anyákat, akiknek gyermekét röntgen felvételre, vagy más speciális vizsgálatra küldték, hogy az eredmény közlése végett jelenjenek meg a Lalescu-utca 3. szám alatti gyermekmenhely-központban délelőtt 10 óra között, amikor is megkapják a szükséges utasításokat. Ugyancsak felhívják a szülők figyelmét, hogy az előző vizsgálat alkalmával kapott jelentkezési lapot őrizzék meg, mivel a gyermekmenhelyen ezeknek a lapoknak az alapján adják meg az orvosi vizsgálatokat.

Vakmerő betörők fosztogatása a temesvári „Miasszonyunk” zárdában

A hivatalnokok a hatósági rendeletre épített gázipincében húzódtak meg és onnan hatoltak be az intézet irodájába. — A betörők magukkal vitték az összegyűlt beiratási díjakat

Temesvár. Saját tud. Megdöbbentő garázdálkodást vittek véghez ismeretlen tettesek a temesvári „Miasszonyunk”-ról elnevezett iskolánévű új épületbe hatoltak be, amelynek homlokzata a Bulevardul Berthelotra néz.

A betörést kedden, a kora reggeli órákban vették észre, amidőn

az iskolánévűek a legnagyobb meglepetésre azt tapasztalták, hogy az épület több ajtaja nyitva van, holott az ajtókat — mint rendesen — előző este gondosan bezárták.

A helyszínen nyomozást tartó detektívek megállapították, hogy a betörők valószínűleg a beiratások idején surranhattak az épületbe, ahol a nagy forgalom közepette könnyen elrejtőzhetek. Ennek még a hétfői napon kellett megtörténnie s a tettesek a nap hátralévő részét — addig míg a ház el nem csendesült — minden valószínűség szerint az új épület alatti előírásos gázkamrában töltötték.

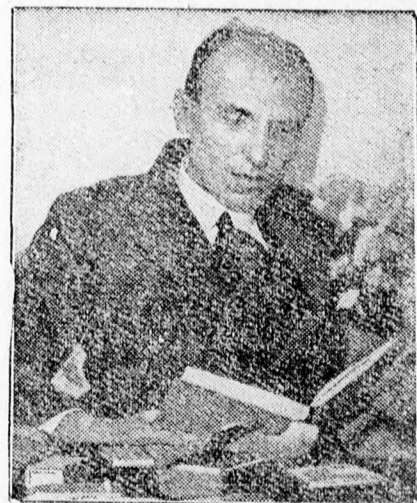
A pincéből aztán éjszaka a betörők elbujták s végigjárták az összes irodákat, szertárakat és tantermeket. Először minden bizonnyal műszereket akartak zsákmányolni, mert a szertárakban a nyomozást tartó hatóság számos beszedcsomagolt értékes műszert, mikroszkópot, stb. talált becsomagoltan felhalmozva. Ezeket a tettesek magukkal akarták szállítani, közben azonban megváltoztatták szándékukat, nyilván azért mert felnyitották az egyik fiókot, ahol a beiratási díjak összegze: mintegy 87 ezer lej feküdt.

Ezt a pénzt a vakmerő betörők magukhoz vitték s magvalószínűleg a zsákmánnyal, a műszereket hátrahagyták.

A jól sikerült betörés után a tettesek az ablakon át az egyik kerítésre ereszkedtek s innen egy mellékutcára jutva, idejében elmenekültek. A rendőrség a nyomozás során kihallgatta a

zárdá egész személyzetét a bűntényre vonatkozóan azonban csupán az egyik nővér tudott valamelyes felvilágosítást nyújtani. Ez a nővér elmondta, hogy éjszaka valaki be akart hatolni a halóterembe, midőn azonban rászólt, elmenekült.

A közel 100 ezer lejes betörés ügyében a rendőrség széleskörű nyomozást indított, eddig azonban semmi olyan elre nem talált, amely a vakmerő betörőknek nyomára vezetne.

Imrédy Béla, magyarországi kormányelnök, akinek nagy becséde világszerte élénk visszhangot kellett

250 bucuresti gyermek nyaralt Erdély magyar falvaiban

Bucuresti, szept. hó.

A gyermeknyaraltatási mozgalom sehol se olyan nagyjelentőségű mint Bucurestiben. Mert bizonyos, hogy sehol az egész országban nem él a magyar gyermek oly egészségtelen s más tekintetben is veszélyeztetett környezetben, mint a főváros kültelkein. Fel is ismerték ezt az illetékes egyházi és iskolai vezetők s minden esztendőben megindítják akciójukat. Az idén 250 csenevész magyar emberpalántát ültettek át két hónapra erdélyi talajba, hogy megerősödjének, felviduljanak ott, de nem utolsó sorban azért is, hogy szórjanak friss, hazai levegőt s hogy hozzanak magukkal erdélyi emlékeket azok is, akikben már elmosdottak a régi otthon képei s azok is, akik — bukaresti születésűek lévén — sohasem látták a kárpáton túl hegyes-völgyes országrészt, szűkebb hazánkat.

A napokban érkezett vissza Bucurestibe a 250 magyar gyerek. Kitejt, napbarnított, erőteljes fiúcskák és leánykák lettek valamennyien. Összesen 42 községbe szállásolták volt el őket a nagyarányú gyermeknyaraltatás fűradhatatlan szervezői: Udvarhelyszéken, Maroszáron, Háromszéken s Szatmár vidékén, majdnem kizárólag falusi gazda családoknál, akik között egyik-másik községben valóságos vetélkedés fejlődött ki a bukaresti gyerekekért. Volt olyan család, amelyik már huszétkor bejelentette a szervező lelkészeknek: „A tavalyi gyermekeinket pedig az idén is szeretettel várjuk”... Vagy: „Már készül a kis szöttek a mi nyári leánykánknak”...

Mert a nyaraltatás nemcsak jólvevő és kiadós ételből biztosításából áll. Ki is öltöztetik Erdélyben a szegény bukaresti csemétéket. Erős házikészítésű jeherneműt adnak rájuk. Harisnyába bujartják a kis legényeket és csikos rokokóját, vagy piros babos magyaros ruhácskát adnak a leánykákra. Kiből községből, amely egyedül 25 gyereket látott vendégül, az ott dívtos piros leibiben jöttek haza nagy büszkélkedve a gyerekek. És roppant átalvetőket hoztak, tele szalonnával, hazai buzakenyérrrel, gyümölcsevel, amiből még egy-két hétig biztosan elmajszolgatnak a sivar külvárosi tanyákon. Boldogan görnyedtek szegénykék a drága szerzeményektől duzzadó batyuk alatt, mikor a bukaresti északi pályaudvarra megérkezve örömtől könnyező szüleik karjaiba igyekeztek.

S vége hossza nem volt a nagy falusi élnények elbeszélésének. Derekasán kivették mind a részüket a gazdasági munkából, aminek inkéntes vállalása, teljesítése nagyobb élvezet volt számukra minden játéknál, amivel a vá-

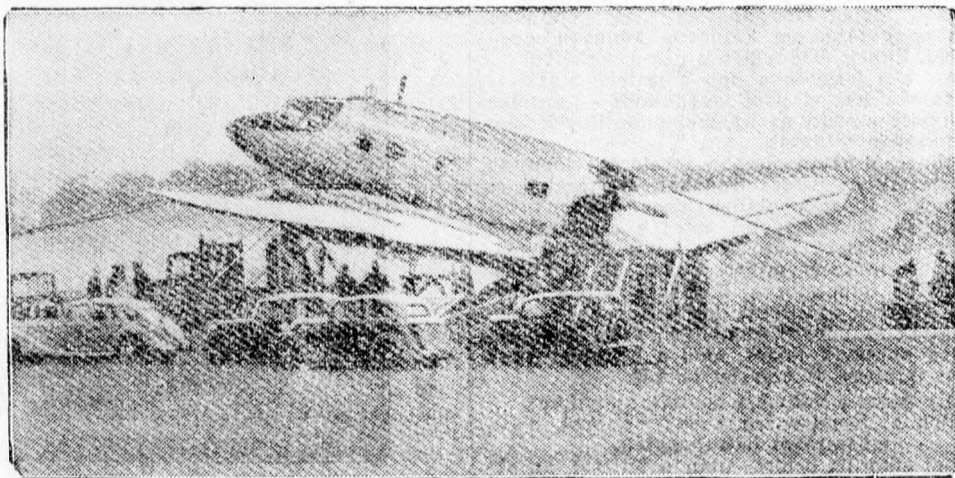
ros, vagy akár a falun is kedveskedhetik. A fiúk disznót, majorságot etettek, lovat mostak, megtanultak befogni, hajtani, istállót tisztogatni, sarlót kezelni. A leányok a fonás tudományát sajátították el, tehenet fejtek, háztartási munkát végeztek: megtanultak állatokat gondozni, egyszerű ételeket főzni, asztalt teríteni, háztáját rendben tartani. Mind olyan ügyességek ezek, amelyekre a nagyvárosi szegény munkáscsalád hajszás, rendszertelen életében nem lehet szrt tenni.

Kivétel nélkül mind nagyszerűen érezték magukat nyári otthonaikban a bukaresti gyerekek. Különös kedvezése a gondviselésnek, hogy a 250 gyermek közül egyiknek sem történt semmi baja. Legalább egy kilót mindegyik magára szedett, de a legtöbben két-három kilóval gyarapodtak. Nem ritka azonban a négy-öt kilós hízás sem, sőt van egy fiúcska, aki 22 kilóval ment el Bibarcfalvára és harminccal tért vissza. Valóságos kis gömböc lett belőle.

Csak egy baj volt velük. Bármilyen meleg szeretettel vették is őket körül a nyári nevelő szülők, mégis csak hiányzott nekik az édesanyjuk. És honvágy gyötörte őket — nem a bukaresti otthon, hanem az édesanya közelsége után. „Nekem ott van otthon, — mondották el-elpityeredve, — ahol az édesanyám van”... S ha a gyermeknyaraltatás szervező lelkészei a nyár folyamán megjelentek valamelyik faluban utánaérni a kiesinyeknek, pillanatok alatt szétszállott érkezésük híre a faluban, mintha fecskecsárnya vitte volna s mindenfelől lelkesedve repültek feljűk a gyerekek: mi újságot hoztak Bukarestből, az édesanyjukról. Mert az édesanyj nem pótolja semmi. Sem a jó kövértej, amelyről az egyik leányka azt írta haza a nyáron, hogy olyan sűrű, hogy alig lehet kiönteni, se a puha kalács, amit pedig egy nagyon-nagyon szegény fiúcska legnagyobb örömeinek nevezett az erdélyi tartózkodás első napjaiban szüleinek írt levelében.

Most már valamennyien ismét a szülői ház fedele alá huzódnak meg, az Erdélyt-járt kicsikék. Azaz, hogy mégsem. Még történt az a különös, de a bukaresti magyar életre igen jellemző eset, hogy miadatt egy munkás család három gyermeke Székelyföldön nyaralt, a szülők a rossz munkaviszonyok miatt visszaköltözött Szilágymegyébe. S minthogy erről nem értesítették idejekorán a nyaraltatási akció vezetőit, a három gyermek a fővárosba érkezve apátlan, anyátlan sorsra jutott.

Még szerencse, hogy hoztak elég elemóziát az átalvetőben s akadtak jószívű idegenek, akik gondozták őket, amíg ki lehet mólóba a hazaszállításukat. (j. b.)

Az angolok új óriás repülőgépe az „Albatros” landolás közben a hattfieldi repülőtéren egy repülőruhán a derékban kettőtört. Képünk az óriás gép mentési munkálatairól készült.

Színes pósta

PARIZSBAN 18.000 FRANKÉRT VETÉK MEG
HITLER KÉZIRATÁT

Párizsból jelentik: A francia fővárosban tartott könyv- és kéziratárverésen Hitler egyik sajátkezű írásáért 18.000 fontot fizettek. A kéziratok között volt Mussolini írása is, amely az 1922. évi októberi győzelmes forradalommal foglalkozik és megállapítja, hogy az olasz államot fasizista alapon kell megszervezni. Az okmányért 4500 frankot fizettek.

EGY CSUPAFA-HAJÓ

Darlmouthban egy hajót építenek, ugyanolyan módon, mint száz esztendővel ezelőtt. Az építéshez semmiféle ércet nem használnak, hanem az egész építőanyag kizárólagosan fa, náhéz teakfa és tölgyfa. A „Research”-ról van szó, az angol haditengerészet hajójáról, melynek legénységét magnetikus kutatásokat fog végezni a tengeren.

AUTÓT ÉNEKELT ÖSSZE — AZ UTCÁN

Egy amerikai vándorénekes autót „énekelt össze”. Mr. Cowel, hat éves kora óta az utca énekes volt. Az adományokból kenyeret vett és a — hangját iskoláztatta a legjobb mestereknél. A jó megjelenésű 28 éves énekesnek szépen iskolázott hangja van és a legnagyobb áriákat is könnyedén énekl. Természetes csak az utcán. Operába, hangversenyekre és a rádióba ugyanis nem megy énekelni, bármennyire előnyös szerződést ígérnek neki. Megmarad — mint az újságírók előtt mondta — vándorénekesnek, a csárdák és az utca dalosának. Persze ez nemcsak elv nála, hanem üzlet is. Az utcán ugyanis többet keres, mint a rádióban, vagy másutt. Az egyik utcai éneklésnél annyi „garas” hullott kalapjába, hogy autót vehetett rája.

SZIGORU TELET JÓSZOL EGY NÉMET TUDÓS

A berlini meteorológiai intézet vezetője Sandstroem professzor, az időjárás-jóslatairól híres meteorológus rendkívül szigorú telet jószol. Sandstroem professzor hónapokon át behatóan tanulmányozta a Golf-áram utját és vizsgálatainak eredményeként arra a megállapításra jutott, hogy a következő télen a Golf-áram lényegesen hidegebb időjárást fog előidézni. Biztatásunkra azonban hangsúlyozza, hogy bár a következő tél hőszüllyedése nagyobb lesz, kontinensünket — elkerülik a fagyhullámok.

GLASZ RÉGÉSZEK KRISZTUS ELŐTTI IDŐK-
BÓL VALÓ TÖMEGSÍRT ÁSTAK KI

Az olasz állami archeológiai társaság megbízásából egy hónappal ezelőtt nagyszabású ásások kezdődtek azon a területen, ahol Kr. e. 218-ban Hannibal döntő győzelmet aratott a római köztársaság hadseregén. A cannaei csata néven ismert véres ütközetben 80.000 római légionárius esett el. A csata színhelyén végzett ásások során a tudósok egy hatalmas tömegsírra bukkantak, amelyben több száz csontvázat találtak, különböző fegyverekkel és tábori eszközök maradványaival együtt, amelyek alapján megállapították, hogy a tömegsírban nemcsak római, hanem nagyszámu karthagoi katonát eltemettek, akiknek csontja évszázadok óta békésen pihennek elleneszei csontvázaival mellett. A lelet a római régészet szempontjából azért is nagyfontosságú, mert igen ritka eset, hogy római katona földi maradványaira bukkanihatnának, miután ősi szokás szerint a csatában elesettek holttestét a rómaiak máglyán égették el.

DOLGOZNAK A KALÓZOK A JANGCSÉN

Junius tizenötödikén vakmerő kalóztámadás történt közvetlenül Sanghaj alatt, tehát japán megszállt területen a megáradt Jangcsé folyamon. Tizenkét kínai kalóz, mint utas szállt fel az amerikai dollárvonal ugyanilyen nevű személyszállító hajójára s mihelyt a hajó nyílt vízre ért, fegyverrel a kézben megszállta a hidat, a kapitányt és tiszteit bezárta, a rádióberendezést összetörte. Mire a hajó a legközelebbi kikötőbe, Blockhouse-he ért, tizenöt kalózsunka várta a rablókat, akik időközben teljesen kifosztották az utasokat, a kikötőben kiraktak ezerkét száz zsák rizst s aztán a hajnali ködben elúntak.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar napilap

Nagyvárad, Strada Regele Carol II. 5.

ELOFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **Dr. Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északnyugati, nyugati szél, több helyen eső, a hőmérséklet alig változik.

HUSZONHARMADIKÁN LEFLEZIK LE FERDINÁND KIRÁLY KISENEVI SZOBROT BUCURESTI. Saját tud. *Ferdinand* király új ércszobrát Kisenében szeptember 23-án fogják lefeleztetni. A szobrot, amely *Hahn* szobrász munkája, kiállították Bucarestben az Atheneum előtti téren.

Szabályozzák a gabona kereskedelmet. Bucaresti. Saját tud. A nemzetgazdasági miniszter szabályozni készült a gabona kivitelével foglalkozók mesterségét, a következő irányelvek szerint: a cég kereskedelmi komolysága, belföldi szervezete és külföldi kapcsolatai, kiviteli tevékenysége az utolsó öt évben és a tényleges kivitele, amelyet az illető cég az idej termékből eszközölt.

ROMÁN ÜGYVÉDEK KÜLDÖTTSEGE UTAZOTT BUDAPESTRE. Bucaresti. Saját tud. Kedden délben két órakor hagyta el a fővárost a román küldöttség, amely résztvesz az ügyvédek Budapesten tartandó nemzetközi kongresszusán. A román küldöttség tagjai: *Constant Ionescu*, a romániai ügyvédszövetség képviselője, továbbá *Traian Dimitru*, *Soimu* és *Iorgu Petrovici*, a bucaresti ügyvédi kamara kiküldöttei.

ÉRTESETÉS. Ezton értesítjük az érdekelteket, hogy Szabó Rezső nagyváradi lakosnak adott mindennemű, így incasszó megbízásunkat is megvontuk, mért is nevezett kezeihez kifizetett összegeket a felelősséget nem vállaljuk. „Magyar Lapok” és „Néplap” kiadóhivatala.

MEGHALT HAZAY GYULA UJPALOTAI PLEBÁNOS. Nagyvárad. Saját tud. *Hazay Gyula* pápai kamarás ujjalotai plébános kedden délelőtt 10 órakor hosszas betegség után 62 éves korában elhunyt. Az elhunyt plébános évtizedeken át fejtett ki áldásos munkásságát hívei között s egész életét a hitélet megerősítésének szentelte. Temetése csütörtökön délelőtt fél 11 órakor lesz Palotán.

Iparos küldöttség kereste fel Ralea munkaügyi minisztert. Nagyvárad. Saját tud. Az Építő Iparosok Szövetsége és a Kisiparos Liga választmányi ülést tartott, amelyen a segésvári országos kongresszus kiküldöttjei tartották meg beszámolójukat. *Pintér István* mérnök beszámolója során közölte, hogy *Ralea* munkaügyi miniszter kihallgatáson fogadta azt az iparos küldöttséget, amely a fővárost képviselte a kongresszuson. A miniszter miután meghallgatta a küldöttség jelentését, örömet fejezte ki afelől, hogy az ország iparosága az Iparos Egységfront megerősítése érdekében mozgalmat kezdeményezett. A jelentések meghallgatása után elhatározta a választmány, hogy a közeli hetekben újabb közös választmányi ülést hív egybe, amelyen az ország iparoságához intézendő kiáltvány szövegét beszélék meg.

MEGNYILT A SZATMÁRI BUZA KIÁLLÍTÁS. Szatmár. Saját tud. A mezőgazdasági kamara által rendezett buzaverseny díjait, amelyeknek végösszege a 82 ezer lei is meghaladta, ünnepélyes külsőségek között kiosztották. A díjnyertes nagybirtokosok jutalomdíjait a mezőgazdálkodás fejlesztésére felajánlották. Az így begyűlt 22 ezer leien a szegény földművesek részére a kamara gazdasági felszerelést vásárol. A díjkiosztás után a versennyel kapcsolatban megrendezett buzakiállítás nyitották meg.

KÜLFÖLDI ÁLLAMFÖK BEJELENTÉSEI A KIRÁLYI UDVARNÁL. Bucaresti, saját tud. *II. Károly* király levelet kapott *I. Zogu* albán királytól, amelyben a király közli házasságkötését *Geraldine* grófnővel, néhai *Apponyi Gyula* gróf leányával. Levelet kapott a király *Konstantin Catz*-tól, Esztország új köztársasági elnökétől is, amely hat évi időtartamra való elnökké választását jelentette be.

Szállodások világtkongresszusa — a tengeren. Genuából jelentik: Világtkongresszust tart a szállodatulajdonosok nemzetközi egyesülete. A szállodatulajdonosok értenek az idegenforgalomhoz, gyönyörűen rendezik a maguk kongresszusát is: a tengeren lesz a kongresszus, a „Roma” luxushajón, amely Genovából Olasz-Afrikába viszi a résztvevőket.

CADERE VICTOR EGYELŐRE MÉG A BELGRÁDI KÖVETSEGET VEZETI. Bucaresti. Saját tud. *Victor Caderet*, a dunai tartomány királyi helytartóját szeptember 15-ig a külügyminisztérium rendelkezésére delegálták, úgy, hogy ő ez időpontig vezetni fogja a belgrádi román követséget. A tengeri tartomány királyi helytartóját szeptember 14-én fogják ünnepélyesen beiktatni.

Malomtulajdonosok

részére, akik villanytelepet akarnak létesíteni, terveket készítenek s a minisztérium engedély elnyeréséhez szükséges iratokat elkészítjük.

Meglevő villanytelepeket, gőzkazánokat, gőzgépeket, Diesel motorokat szakszerűleg megvizsgálunk s gazdaságosságukat javítjuk. Mindennemű ügyben szakértői tanácsokat adunk. Meghívásra a helyszínre megyünk — Kazánfűtésre s egyéb célokra kőszonnet szállítunk

BAZILLI M. és DEAK L.
mérnöki és kereskedelmi irodája

Nagyvárad, str. Dr. Aurei Lazar 1.
(Park szálló épülete) — TELEFON: 35-36.

Új utat épített Csik megye a Gyilkos tónak Moldova felől megközelítésére. Csikszereada. Saját tud. A megyei idegenforgalomfelfejlesztése és turista utvonalak további kiépítése hathatós gondját képezi a vármegye vezetőségének. Ujában elhatározták, hogy a Gyilkostó egész országban páratlanul álsó szepeségei könnyebb megtekinthetése céljából, főleg a moldvaiak számára, Gyimeskőzépök állomástól, Hídegység-Bükkhavasterón át új utat építtetnek, amely harmincöt kilométerrel lenne rövidebb az eddigi utaknál és csodálatosan szép havasi vidékeket vezetne át. A tervezett utazakasz előkészítő munkálatait már a közel jövőben megkezdik.

MIHÁLY LÁSZLÓ ELŐADÁSA A RÁDIÓBAN. Budapestről jelentik: A fiatalabb katolikus írói rend igen tehetséges tagja *Mihály László*, aki finom verseivel, érdekes megfigyelésekre való színes tudósításával lapunkban is gyakran szerepel. Ezért bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat az a hír, hogy *Mihály László* szeptember 21-én este fél nyolckor a budapesti rádió II-én Rómában írott verseiből olvas fel.

Hatvan ügyvéd jogtalanul gyakorolta foglalkozását Bessarábiában. Bucaresti. Saját tud. Bessarábiában az ottani román ügyvédek feljelentésére vizsgálat indult azok ellen az ügyvédek ellen, akik azt állítják, hogy meg van ugyan az ügyvédi oklevelük, de az Oroszországban maradt. A „Curentul” tudósítása szerint a vizsgálat megálapította, hogy 60 ilyen ügyvéd gyakorolja mesterségét jogtalanul Bessarábiában.

VÁRATLANUL MEGHALT DINA PAPANÁ FELESEGE. Bucaresti, saját tud. *Dina Papaná*, a híres román repülő-százados felesége, egy ismert előkelő földbirtokos család leánya, váratlanul meghalt. A fiatal hölgy együtt volt férjével Amerikában, hogy segítsen neki a tervezett óceánrepülő ut megvalósításában s nemrég tért haza, hogy itthon lehessen anyává. Hétfőn leánygyermeknek adott életet, de egy órával a gyermek születése után a beállott komplikációk következtében meghalt.

Feljegyzések

„Gondolkozzék az ember akárhogyan is a nemzeti forradalmakról, egyet mindenkinek el kell ismernie, aki Portugáliát 1926. előtt ismerte: a portugál nép, mely már elvesztette hitét önmagában, a homlokán pedig mindenki láthatta a politikai és gazdasági bomlás jegyeit, új életre, új életbizalomra ébredt...”

E mondatokat a *Neue Zürcher Zeitung* hasábjain olvassuk. Abban a svájci világglapban, mely tudvaleg a nemzeti forradalom államai irányában minden, csak épen nem barátságos.

Akármiilyen mesze fekszik tőlünk Portugália, jó ezeket az őszinte vallomásokat összegyűjteni nekünk, a népek életének partjára vetett nemzetiségeknek is, mert az európai ember közös nagy törvények alatt él s mi is európai emberek vagyunk.

Salazart politikai csodadoktornak nevezte valaki el, mert a halálosan beteg portugál népet alig tíz év alatt meggyógyította. Ezt a csodálatos gyógyulást azonban nem operációkkal hajtotta végre, sem pedig medicéna-rendszabályok adagolásával, hanem egyszerűen azzal, hogy egészséges életmódra szoktatta népét. Kivezette a különböző elméletek fülledt levegőjéből, melyek, úgy viszonylanak a nemzeti érzésvilág szabad légköréhez, mint a csapszékek áporodott párái a mezők és erdők szellőjéhez. Vissza vezette a népi élet örök forrásaihoz: a természetes együttérzés és közös munkálkodás egyszerű szelleméhez.

Ez azért fontos és hasznos jelenség a számunkra, mert épen ez hiányzik ma még az erdélyi magyar népből: a természetes együttérzés, mely megtudja látni a legpontosabb közös célokat és az együttes munkálkodás szelleme, mely örömmel tud dolgozni ezekért a közös céloktól.

Más a helyzete azoknak, kik állami eszközökkel küzdhetnek közös célokért s más azoké, kiknek csupán erkölcsi eszközök állanak rendelkezésükre. A különbség azonban mégsem oly nagy, amilyennek látszik. A hatalmi eszközök — a törvények és rendeletek — sem érik el céljukat, csak akkor, ha meg tudnak telni erkölcsi tartalommal s ez a tiszta fény oly erővel sugárzik ki belőlük, hogy a burok, — az államhatalmi kényszer, — tulajdonképpen nem is látszik. Csak akkor hatnak tehát, ha erkölcsi eszközökké tudnak nemesedni.

Hogy mikor és hogyan indul meg az erdélyi magyarság nemzeti ujjászületése, főképpen pedig, hogy milyen lesz a formája, nehézz megjósolni, amikor még semmi jele sem látszik ma ennek a folyamatnak. Akkor lesz itt, amikor a felbukkanó céloknak belső parancsra mindenki örömmel és önként aláveti magát s nem fog visszariadni attól sem, hogy áldozatokat hozzon, korlátozásokat viseljen el értük. Amikor majd közérdekű, nemzeti szellemű mozgalmak, gazdasági és társadalmi kezdeményezések, művelődési törekvések küszöbein tolonganak majd az érdeklődők, olyanféle türelmetlen lázzal, ahogyan kirakatok előtt ma a labdarugó mérkőzések eredményeit várják és megbeszélik.

Óriási szám az: másfélmillió ember. Ne felejtjük el, hogy Európában nem egy olyan állam is van, melynek lakossága nem éri el ezt a számot. Másfélmillió ember egyforma magatartása, egy irányú érdeklődése dús és gyors terméseket tud hagyni az élet minden ágazatában kulturálisban épen úgy, mint a társadalmában, főként pedig a gazdagságban. Ehez azonban előbb vissza kell szerezniünk az életbe vetett nemzeti önbizalmat és le kell törülnünk homlokunkról a társadalmi és gazdasági bomlás jegyeit. (Skin.)

Zürichi zárlat. Párizs 11.94, London 21.30 egy-negyed, Newyork 44.75, Brüsszel 74.72 fél, Milánó 23.28, Amszterdam 238.50, Berlin 177, Prága 11.23, Varsó 82.30, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Költöznek már dél felé a gólyák. Kiskőrösről jelentik: A gólyák elköltöztek Kiskőrösről és vidékéről. Gyülekezésük már a reggeli órákban megkezdődött a város melletti egyik mocsaras réten, ahová a pusztákról s a közelebbi és távolabbi környékről szakadatlanul érkeztek a kisebb-nagyobb gólyarajok. Amikor már megszámlálhatatlan tömeg volt együtt, a sokaságból kivált a vezérgólya s annak nyomában az egész hatalmas csapat hangos kelepeléssel a magasba röppent és dél felé repült.

A REKVIRÁLÁSI TÖRVÉNY ALKALMAZÁSA. Bucuresti. Saját tud. A hadicélokra való rekvirálásokat szabályozó törvény alapján szeptember 30-ig számbaveszik az ország állatait, állati vontatásu járművet, továbbá november hónapban a mechanikai hajtóerőre berendezett járműveket, amelyeket aztán megfelelőleg osztályoznak.

TILOS ETTERMEKBEN ÉS KORCSMÁKBAK A MUST KIMÉRÉSE. Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság az elmúlt évben kelt miniszteri rendeletre való hivatkozással, ismételtlen figyelmezteti az összes étterem tulajdonosokat, hogy a must kimérése ezekben a helyiségekben szigorúan tilos. — Mustot a miniszteri rendelet alapján csakis a szövetkezetek és azok a termelők mérhetnek ki, akiknek megvan az italmérési engedélyük is.

A cigányprobléma kutatására Magyarországra utazik egy német tudós. Berlinből jelentik: Londonban működik egy tudományos intézmény, amely a cigányprobléma kutatásával foglalkozik. Gipsy Lore Society a neve az intézménynek, amelynek egyetlen magyar tagja van, dr. Spur Endre nyugalmazott budapesti törvényszéki bíró. Spur Endre most értesítést kapott, hogy néhány nap múlva Budapestre érkezik Hans Wetzel német egyetemi tanár, aki a társaság megbízásából cigánykutató körúton jár Európában. A német professzor néhány héttel tarózkodik majd Magyarországon, hanglemez- és filmfelvételeket is készít a magyar cigányok életéről.

ÖT FIA ESKÜVŐJÉN HÁZASSÁGOT KÖTÖTT ÖT MENYE ANYJÁVAL. Newyorkból jelentik: Beaulé Napoleon maine-i lakos öt fia egy napon esküdött hűséget özvegy Rancourt Józsefné öt leányának. A gyermekek példáján felbuzdulva a szülők is házasságot kötöttek egymással. A hat „ifju pár” egyszerre indult másztra Newyorkba.

Rendelet az országór-intézmény tevékenységének kiszélesítéséről a középiskolákban. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A közoktatásügyi miniszterium utasította a tanügyi felügyelőségeket, hogy közöljék az iskolákkal az alábbi intézkedéseket, amelyeket a miniszterium az országór szervezet parancsnokságával egyetértésben foganatosított. A középiskolák összes tanulóit kötelesek szeptember elsejétől kezdődőleg kizárólag strajzer-egyenruhát viselni. Az új iskolai évben már az országór egyenruha helyettesíti az iskolai egyenruhát. A tanulók baretjére és balkarjára megkülönböztető jeleket varrniuk fel, amelyek feltűntetik a helyiséget, az iskolát és a tanuló rendszámát. Az iskolai kantinekat az országórség keretein belül szervezik meg. Minden iskolát rádiókészülékkel kell ellátni, amely főleg az országór szervezet céljaira használandó fel. Az iskolák könyvtára fel fogja ölelni az országór könyvtárat is. Az iskolai tanulók céllövészetet tanulnak az országór szervezet által elkészített szabályzat alapján. A tanulók a után kizárólag karfelemeléssel és „Sánitáta” jelszóval köszöntik egymást és felöltéseiket. A tanárok és tanítók kötelesek a köszöntést országór módra viszonozni. Hétfőn reggel felhúzzák, szombaton, az utolsó tanóra után, lebecsátják a nemzeti zászlót. Az ünnepélyes aktuson az összes tanárok és tanítók is tartozna megjelenni.

MAGYARNYELVŰ TANERŐKKEL LÁTJÁK EL CSIKMEGYE ELEMI ISKOLÁIT. Csikszeredáról jelentik: Chele Vasile tanfelügyelő a napokban magához rendelte Csikmegye állami elemi iskolájának igazgatóit. Hosszas megbeszélés keretében ismertette velük a nemzeti nevelésügyi minisztérium rendelkezését, amely a kisebbségiekre vonatkozik. Megállapították a rendelet szellemében a beiratásoknak rendjét és megbeszéltek a módokat, hogy az állami elemi iskolákat magyar nyelvű tanerőkkel lássák el. Ettől az iskolai évtől kezdve Csikmegye valamennyi állami elemi iskolájában hetenként négy magyar órát fognak tartani.

Temetés. Orbán Károly szabóiparos 29 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Steinberger-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Szeptember 15-ig jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságon az autó tulajdonosok. Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság felhívja az összes autó tulajdonosokat, hogy az április 1-én lejárt pénzügyi engedély (permis fiscal) becseréltése végett legkésőbb szeptember 15-ig jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság II. emelet 35-ös sz. szobájában.

AKI TIZENKÉT ÓRA ALATT AKARJA ÁTREPÜLNI AZ ATLANTI-ÓCEÁNRA. New-Orleansból jelentik: Dick Merrill amerikai pilóta szeptemberben amerikai gyártmányu repülőgépen új óceánrepülési rekordot akar felállítani. Tizenkét óra alatt akarja átrepülni az Atlanti-óceánt, ötszázhatvan kilométeres óránkénti sebességgel.

Békés megállapodással véget ért a sztrájk a nagyváradai redőny- és mérleggyárakban. Nagyvárad. Saját tud. A Szántó-féle redőny- és mérleggyárban egy hónappal ezelőtt sztrájk keletkezett. A munkások ugyanis új kollektív szerződést és béremelést követeltek, amelyek elől mindkét gyár igazgatósága elzárkózott. Tegnapi váratlanul megszűnt a sztrájk mindkét gyárban. A munkások, miután követelésük egy részét teljesítették, közös megállapodással munkába álltak. A sztrájk következtében a vállalat vezetősége egyetlen munkást sem bocsátott el.

KENYSZERLESZÁLLÁS KÖZBEN ELPUSTULT EGY REPÜLŐGÉP TARGOVISTE KÖZELÉBEN. Bucuresti. Saját tud. Hétfőn délelőtt egy repülőgép, amely gyakorló repülésre szállt fel a piperai repülőtérről, Targoviste közelében motorhiba következtében kényszerleszállást végzett. A repülőgép tönkrement, de a benne ülő két pilóta sértetlen maradt.

Csikban a galambducos, ősi székely kapukat szépművészeti és egészségügyi szempontokból a kerítésekkel együtt bemeszelik. Csikszereda. Saját tud. Amint ismeretes, a falvakban nagy rendszert, szépművészeti és közegészségügyi intézkedéseket hajtanak végre, amelyek hivatva vannak a falvak színvonalát minden téren emelni. Egyik ilyen intézkedés szerint a községben az ut mentén fehérrel kell meszelné a kerítéseket. Tulbuzó falusi előjárók nemcsak arra kötelezték a lakosokat, hogy a kerítéseket bemeszeljék, hanem arra is, hogy a kapukat, köztük a galambducos, ősi székely kapukat is, meszeljék be. — Vámszer Géza katolikus főgimnáziumi rajztanár, etnografus most kérésrel fordult Mihail Victor ezredes megyefőnökhöz, hogy védje meg a székely nagy kapukat, mivel azok a mult ritka néprajzi emlékek és idegenforgalmi szempontból is egyik érdekesebb és jellegzetes látványos a Székelyföldnek. Nem kétséges, hogy a megyefőnök sürgősen elrendeli, hogy a ma holnap már ritkaságunkban menő székely kapukat kimélik meg a meszelés alól.

Vilma, Hollandia királynője,

aki szeptember 6-án ünnepelte trónralépésének negyvenedik évfordulóját. A népszerű királynét elhalmozták a hollandusok szeretetteljes minden jelével.

Felgyújtották egy csikszentimrei gazdálkodó asztagját. Csikszereda. Saját tud. György Abraham csikszentimrei gazdálkodó összes gabonája asztagba rakva, egyik éjjel kigyulladt és elégett. A hatóság gyújtogatást gyanít az égés hátterében ez ezen az alapon folytatja a nyomozást.

55 ELEFÁNT — MINT VADÁSZZÁKMÁNY. Sziámban nagyszabásu elefántvadászatot tartottak. Harminc esztendő óta ez volt az első tömeges elefántvadászat Sziámban. A vadászon 30.000 ember vett részt. Az óriási vadászon 55 vadon élő vastagbőrűt sikerült behajtani az előre felállított kerámba.

Megölte a világháborúban szerzett szívbjaj. Szatmár. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség történt a szatmármegyei Bucsubfalva községben. Indre Illés 57 éves földműves korán reggel kiment a mezőre szántani, de a késő esti órákig sem tért haza. Gyermekai keresésére indultak. A dűlőuton megtalálták a szekeret. Mellette az öreg ember holtan feküdt a földön. A csendőrség először büntényre gondolt, mert a holttest fején hatalmas zuzott seb tátongott. Később azonban megállapították, hogy Indre, aki a világháborúban szerzett szívbjajban szenvedett, összesett az uton és olyan szerencsétlenül zuhant végig a földön, hogy fejét egy kiálló hegyes kőbe ütötte, koponyaalapi törést szenvedett és azonnal meghalt. A világháború késői áldozatát nagy részvét mellett temették el.

CUKOR HULLADÉKFÁBÓL. Regensburgból jelentik, hogy ott most volt az alapköltétele egy hatalmas iparvállalatnak, amely cukornak fából való előállításával foglalkozik. Bergius dr. tanárnak 22 évi kísérletezés után sikerült olyan fahydrolysis-eljárásmodot találnia, amelynek segítségével hulladékfából cukrot lehet előállítani. Az üzem évente 300 ezer öl fát dolgoz fel és 300 munkást foglalkoztat. Az új ipartelep 1939 július 1-én kezdi meg üzemét.

„Buta kereskedő ne éljen a világon!” Londonból jelentik: Chilton James adelaidi kereskedő az utcan egy ötvenfontos bankjegyet talált. A bankjegyet kitétte kirakatába és ezeket írta alája: „ezt a pénzt találtam, igazolt tulajdonosa átveheti”. Az igazolt tulajdonos ugyanis nem jelentkezett, ellenben a következő éjszakán betörők hatoltak be az üzletébe, azt teljesen kifosztották, az ötvenfontos bankjegyet is elvitték s hátrahagyták ezt az üzenetet: „Aki ilyen buta kereskedő létezik, mint ön, Chilton, annál nyugodtan be lehet törni. Köszönjük a pénzt s a többi s máskor ne találjon semmit, ha élni akar!”

KIVÉGEZTÉK AZ OROSZ HADITENGERÉSZET ÖSSZES TISZTJAIT. Londonból jelentik: A szovjet haditengerészeti népbiztos-sága hivatalosan beismerte, hogy a GPU, mint a nép árulóit, kivégeztette a tengeri haderő valamennyi vezetőjét, Orlov parancsnok kivételével. A jelentés megállapítja, hogy a szovjet haditengerészetnek ma már egyetlen olyan tisztje sincs, aki a mult esztendőben más szolgálatot teljesített.

Szüreti bál. Mint minden évben, úgy az idén is a nagyváradai Építőiparosok Szövetsége megrendezi hangulatos szüreti mulatságát a Katolikus Legényegylet helyiségeiben. Egy száztáru rendező gárda fázadozik az idény első szüreti báljának megrendezésén. Mindent elkövet, hogy biztosítsa azt a hangulatos estét, amelynek programján a váradai Építőiparosok Szövetségének Házbizottsága már hetek óta dolgozik. Annál is érdekesebbnek ígérkezik ezen szüreti mulatság, mivel — jó idő esetén — a szabadban lesz megrendezve és valóságos szőlőskerttől lesz átalakítva a Katolikus Legényegylet kerthelyisége. A kert-helyiség egyik része át lesz alakítva „betyármulató”-vá, ahol az elit iparosság hölgytagjai fogják a kiszolgálást végezni, valamint itt külön cigányzene lesz a mulatni vágyó közönség részére. Műsorunk részletes ismertetésére később visszatérünk. A meghívók kibocsátása már folyamatban van.

Halálragaszt az iparvasut egy asszonyt. Szatmár. Saját tud. A bikszádi faipari vasut sínnek mentén az erdőről hazatérő munkások egy asszonyi holttestet találtak. Jelentést tettek a csendőrségnek, amely megállapította, hogy a holttest Fanea Mária 46 éves bikszádi lakossal azonos. Az asszony, aki mindkét fülére süket volt, a reggeli órákban azzal ment el hazulról, hogy az erdőről száraz ágat visz haza. Valószínű, hogy menet közben nem hallotta meg az iparvasut szerelvényének zaját és a teherkocsik halálragaszták.

Kávéházakban, vendéglőkben kártya mindent a „MAGYAR LAPOK”-al.

SPORT

Befejeződtek az atlétikai Európa-bajnokságok

Párizsból jelentik: Az atlétikai Európa Bajnokságok befejeződtek. A hétfői utolsó nap eredményei a következők:

1500 m. síkfutás: 1. Woodeson angol 3 perc 53.6 mp. 2. Mostert belga 3 perc 54.5 mp. 3. Becali olasz 3 perc 55.2 mp. 4. Hartikka finn 3 perc 56.3 mp. 5. Sarkama finn 3 perc 56.7 mp. 6. Stanclavszky lengyel 3 perc 58.4 mp. 10.000 m. síkfutás: 1. Salminen finn 30 perc 52.4 mp. 2. Beviaqua olasz 30 perc 53.2 mp. 3. Syring német 30 perc 57.8 mp. 4. Szilágyi magyar 30 perc 58.6 mp. 5. Filimon svéd. Magasugrás: 1. Lundquist svéd 197 cm. 2. Kotkas finn 194 cm. 3. Kalima finn 194 cm. 4. Odmark svéd 190 cm. 5. Starin svéd 190 cm. 6. Moin francia 190 cm. 7. Cserna magyar 187 cm. Diszkoszvetés: 1. Schröder német 49.70 méter. 2. Oberweger olasz 49.48 méter. 3. Bergh svéd 48.72 méter. 4. Kotkas finn 48.33 méter. 5. Consolini olasz 48.02 méter. 6. Kultizy magyar 47.19 méter. 4x100 m. staféta: 1. Németország 40.9 mp. 2. Svédország 41.1 mp. 3. Anglia 41.2 mp. 4. Olaszország 41.3 mp. 5. Hollandia. Az ötödiknek befutó Svájcot szabálytalan váltás miatt diszkvalifikálták. Az előfutamok; az első előfutamban: 1. Németország 41.1 mp. 2. Anglia. 3. Svédország. A második előfutamban: 1. Olaszország 42.1 mp. 2. Svájc 42.3 mp. 3. Hollandia 42.4 mp. 4. Magyarország 42.8 mp. idővel. Ebből az előfutamból; esett ki Kovács és Sir rossz váltása miatt. 4x400 m. staféta: 1. Németország 3 perc 13.6 mp. 2. Anglia 3 perc 14.9 mp. 3. Svédország 3 perc 17.3 mp. 4. Franciaország 3 perc 18.3 mp. 5. Olaszország 3 perc 19.7 mp. 6. Magyarország 3 perc 22.9 mp. (A magyar stafétában a főradt Kovács helyet Gyenes futott.)

Megkezdődtek Szatmáron a román-cseh katonai sportversenyek Szatmár. Saját tud. Hétfőn Szatmáron megkezdődtek a román-cseh katonai sportversenyek. Csehszlovákiából több magyarországi katonatiszt, altiszt és egy osztag közelegény érkezett Szatmára, ahol a vendégeket ünnepélyesen fogadták. A verseny lövészversenyekből, lovaglásból áll, míg az Olimpia sporttelepen teniszversenyek lesznek. A csehszlovák vendégek csütörtökön utaznak haza.

USA—Ausztrália 2:0. A Davis Cup idei döntőmérkőzésének első napja Philadelphian Riggs USA—Quist Ausztrália 4:6, 6:0, 8:6, 6:1. Budge USA—Bronwich ausztrál 6:2, 6:3, 4:6, 7:5.

TURISZTIKA

S. T. Vulturil-Sasok Turista Egyesülete f. hó 11-én, vasárnap reggel 6 óras indulással a mezaidi barlanghoz rendez kirándulást. Részvételi díj 90—110 lei. Jelentkezni lehet Mocsáry Sándor írógépésnél, Gyenge István ékszerésznél és az egyesületi irodában, Nagyváradon, Dr Lazar Aurel-u. 11.

Egyháziaknak, művelt világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkesztői: Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal

I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loschert Kázmér:

Egyházatyák kora

III. kötet:

Dr Gálos László:

Az egyház és a barbárok

Legnagyobb és legszebb vallatkozása az idei könyvpiacnak: Mindenkinek ismernie kell — Az egész világ más színben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válságokon, már-már győzni látszó eretnek-ségeken át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára tűzve 1500 lei, kötve 2800 lei és portó. Megrendelhető havi 150. (a kötetek) (havi) 200 lei részletre.

SZÍNHÁZ—MŰVÉSZET

Október elején kezdődik a színházi szezon Kolozsváron

Nagy előkészületeket tett a Thália az új szezonkezdésre. Ot erdélyi szerző darabját adják elő az új szezonban

Kolozsvárról jelentik: A színház tájéka néhány nap óta ismét megélnéül. Színészek várakoznak a „hátsó bejárónál”, emellett a technikai munka is megindult. Atfestik a kopott kulisszát s egészen új, modern készülékekkel cserélik ki a színház világítási felszerelését.

A színház igazgatósága terve vette, hogy — bár az egész erdélyi magyar színház újraszervezését nem sikerült létrehozni — a társulat Kolozsvár, Nagyvárad és Brassó jogos igényeinek kielégítése mellett rövid vendégjátékok formájában át-rándul majd Temesvárra és Marosvásárhelyre is, ahová évek óta egyre kitar-tóbban hívja a Thália együttesét úgy az ottani magyar közönség mint a kisebbségi sajtó. A társulat vezetősége éppen ezért megvásárolta az említett öt városra az Országos Színészegyesület, a dr Marton, Nova, Bárd és Bartsch ügynökségek darabjainak kizárólagos előadási jogát.

A színház világítóberendezésének átalakítása miatt egyébként az idény megkezdése rövid halasztást szenved, úgyhogy ebben az évben kivételesen csak október elején nyílnak meg Kolozsváron a színpad kapui. A játékvizsgálatok már megállapítást nyertek. A játékvizsgálatok: a) magyar és idegen prózai újdonságok, b) víg-

játék-ciklus a világirodalom remekeiből, c) eredeti erdélyi bemutatók, d) könnyű zenészművek alkotják.

Az eredeti erdélyi bemutatók sorában az idén feltétlenül sor kerül Aprily Lajos „Idahegyi pásztorok” című drámájára Csiky Endre kísérő zenéjével, Bánffy Miklós „Nap-legendájá”-ra, Makka Sándor „A fejedelem rózsája” című egyfelvonásosára, továbbá Lévy Lajos „Szent Ferenc misztériumá”-ra s számos színpadi műre az Erdélyi Helikon-ra s színház közös drámabírási bizottsága által ajánlott darabok közül. A bizottság eddig Marton Lili: „Sikátor”, Salamon László és Korniss Ottó: „Műtét”, Somlyai László: „A barát”, Tomcsa Sándor: „Műtét” című darabjait ajánlotta előadásra. Ezek közül s a még beérkező művek közül válogatja majd össze a színház ezévi erdélyi bemutatóit, amelyek iránt ebben az évben a pesti színpadok is igen élénken érdeklődnek.

Az igazgatóság az értékes prózai művek mellett másorra tűz természetesen néhány operettet is, hogy a könnyű műfajt kedvelő közönség igényét is kielégítse. Nagy gondot fordít azonban arra, hogy a hanyatló s mind több és több fél-munkát termelő operettirodalomból csak a tün-hetőbb darabok kerüljenek bemutatásra.

A kétezredik Shakespeare-előadás a budapesti Nemzeti Színházban

Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház új szezonjának jelentős kulturális állomása lesz a kétezredik Shakespeare-előadás. A százéves színház eddig összesen 1983 estén adott elő különböző Shakespeare-darabokat. Ez a szám magábanvéve is imponánsan mutatja a magyar színházi kultúra értékes színvonalát.

Nagyon kevés ország van Európában, ahol ilyen sokszor kerültek előadásra az angol irodalom legnagyobb drámai költőjének művei. Az idén tervezett előadásokkal együtt ez a szám 2000-re fog emelkedni, ami ékesen bizonyítja a Nemzeti Színház Shakespeare-kultuszának nagy méreteit. Az új szezonban legközelebb az „Ahogy tetszik” és a „Makrancos hölgy” kerül fejtűzésre, mind a két mű teljesen új, eredeti fordításban. Az előbbi Szabó Lőrinc, az utóbbi Harsányi Zolt fordította. A „Makrancos hölgy” címszerepét valószínűleg Somogyi Erzsébet játssza, Petrucchio pedig ezúttal is Kiss Ferenc lesz.

Megtalálták a világ első forgószínpadának maradványait

Rómából jelentik: A Colosseum belsejében néhány hét óta újabb ásatások indultak meg annak a területnek a feltárására, ahol csaknem kétezer évvel ezelőtt Flavius óriás amfiteátrumának kellektárai, állatketrecai és szolgálati helyiségei voltak. Az ásatások eredményeképpen újabb érdekes adalékok kerülnek napvilágra annak igazolására, hogy a rómaiak a színházi és cirkuszi technika terén milyen magas fokot értek el. Megállapították, hogy a cirkuszi játékokon szereplő állatokat igen elmésen megszerkesztett emelőkészülékkel szállították fel a felszínre. Megtalálták továbbra a Colosseum belsejében a világ egyik legelső forgószínpadának maradványait. Érdekes, hogy a rómaiak forgószínpada nagyjában azonos azzal a rendszerrel, amelyet a Caracalla-fürdőben az idén megrendezett szabadtéri játékokon alkalmaztak.

Film a spanyol háborúról

Berlinből jelentik: A német Bavaria-filmgyár filmet készített a spanyol polgárháború legizgalmasabb részleteiről. A filmet augusztus végén mutatták be. Kétezerkét száz méteren csupa eredeti felvétel készült a fronton és a front mögött. Résztint Franco tábornok csapatainál, résztint a vörös csapatoknál. A film anyagát német, francia és spanyol filmoperatőrök gyűjtötték össze. A nemzetiek legdicőségesebb és legvéresebb csatái: az Alcazar védelme a toledo-i harcok és területi áttörés elevenednek most meg a vásznon ebben a tényleg az életből merített filmben.

Szatmáron a Színpártoló Egyesület mozgalmat indított a magyar színjátszás megmentésére.

Szatmár. Saját tud. Néhány lelkes színházbarát kezdeményezésére a szatmári Színpártoló Egyesület emlékiratot intéz dr Silviu Dragomir kisebbségi kormánybiztoshoz és ebben azt kéri, hogy színházi koncessziót ne adjanak mindenkinek. Tervezetük szerint egy erdélyi városközi színpártoló egyesületet kell alakítani s színházi koncessziót csak ez a szerv kaphasson. A szatmári terv szerint a Thália társulat csak Kolozsváron, Nagyváradon és Brassóban játszhat, a második nagy társulat pedig Szatmáron, Aradon, Marosvásárhelyen s két-két hónapig Nagy-bányán és Szigeten. A Szatmári Színpártoló Egyesület egyébként az emlékiratot a magyarság vezetőinek is megküldi véleményezés végett.

Egészségünknek nagyfontosságú kérdéseinek könnyen érthető felvilágosító ismertetői az itt felsorolt könyvek:

Káldor: **Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést** 110 lei

Napjaink mindenkit érdeklő legaktuálisabb problémája a leghozzáértőbb és legszakavatottabb orvos tollával könnyen érthető, világos és szórakoztató stílusban megírva.

Bodon: **Hogyan éljen a szívbeteg ember?** 95 „

Ez a könyv tanácsokat és utabigazításokat ad, hogyan éljen, mit tegyen, mit kerüljön a beteg, hogy beteg szívvél is kellemes és hosszú élete legyen.

Novák Rudolf és Társa kiadása

LEGUJABB

Hitler vezérkancellár kiáltványt intézett a nürnbergi pártgyűléshez

A cseh kormány negyedik megoldási tervvel akarja befolyásolni a nürnbergi határozatokat. — A terv szerint minden nemzetiség egyenlő engedményeket kapna

Prágából jelentik: Az egész cseh sajtó azt várja, hogy milyen kijelentések hangzanak el Nürnbergben Csehszlovákiával kapcsolatban. Egyes lapok hangoztatják, hogy ha a német pártnapon a népszavazás vagy Csehszlovákia semlegesítésének tervét vetnék fel, ezt a javaslatot a cseheknek vissza kell utasítaniok.

Prágában egyébként elkészült a kormány agyvevett végleges, negyedik terve, a nemzetiségi kérdés megoldására. Ezt a tervet még nem hozták nyilvánosságra, de úgy hírlik, hogy

a cseh kormány bizonyos feltételekkel elfogadta tárgyalási alapul a karlsbadi programot.

A szudeta németek már előre leszögezték, hogy a körzeti vagy kantonális beosztást tartják fontosnak, mert a lényeg az, hogy megszűnjék a megkülönböztetés az államalkotó nép és a kisebbségek között és a nemzetiségek valóban maguk intézhessék sorsukat a megadott önkormányzat alapján. Csehszlovákiában nyugodtan fogadták a francia mozgósítási híreket és egyes lapok abban reménykednek, hogy ez a kérdés eltereli a figyelmet a cseh kérdéstről és a nürnbergi pártnapok inkább ezzel fognak foglalkozni a cseh kérdés helyett.

NÉMET KÖRÖKBEN NAGY FELTUNÉST KELTETTEK A FRANCIA KATONAI INTÉZKEDÉSEK.

Nürnbergből jelentik: Az itt egybegyűlt politikusok között a francia katonai intézkedések nagy meglepetést keltettek, különösen, mivel azok Bonnet legutóbbi beszéde után következtek be. A francia intézkedéseket e körökben indokolatlannak és feleslegesnek tartják, mert hiszen Németország katonai intézkedései normálisak és nem haladják túl a rendes kereteket, míg a francia kormány elhatározása túllépi a normális kereteket.

Kedden délelőtt egyébként Wagner kerületi vezér a birodalmi pártgyűlés ünnepélyes megkezdésének bejelentése után felolvasta Hitler birodalmi vezér és kancellár kiáltványát, mely rámutat a párt jelentőségére, majd körvonalazza a nemzeti szocialista mozgalom harcait, amelyet a nemzetközi zsidósággal folytat. A kancellár a kiáltványban megcáfolja azt a híresztelést, hogy új egyezmény-javaslatokkal akar a törvényhozás elé lépni. A kiáltvány ezután Németország gazdasági helyzetével foglalkozik, végül megemlékezik a fasiszta mozgalomról.

Göring vezértábornagy, porosz miniszterelnök kedden délelőtt különvonattal Nürnbergbe érkezett.

MIT TUD AZ ANGOL SAJTÓ A CSEH KORMÁNY LEGUJABB NEMZETISÉGI TERVÉRŐL?

Londonból jelentik: Az angol sajtó szerint a cseh kormány negyedik megoldási tervét majdnem teljesen elfogadja a tárgyalások alapjául a karlsbadi nyolc pontot és a többi

kisebbségek — a magyarok, lengyelek és rutének, — szintén e pontokkal egyező engedményeket kapnának. A Daily Express úgy értesül, hogy a cseh terv szerint a szudeta né-

metek három kerületet kapnának, amelyeken belül német kezében lesz a közigazgatás és a rendelkezés a rendőrséggel, melynek tagjai majdnem kizárólag németek lesznek. Az államrendőrség, a hadsereg és a külpolitika továbbra is a prágai kormány irányítása alatt marad. Nem teljesíti a terv a nyolcadik karlsbadi pontot, mely a német nemzeti és pártvilágnézet terjesztésének szabadságát követeli. London egyelőre nem táplál túl vérmes reményeket, a negyedik ajánlat sorsa tekintetében. A Daily Telegraph szerint Hitler Henleinrel folytatott legutóbbi megbeszélése során jóváhagyta ugyan a prágai tárgyalások folytatását, de azt kívánta, hogy a szudeta németek továbbra is ragaszkodjanak minden maximális követeléshez, sőt rövid időhatárt szabott a tárgyalások befejezésére. Londonban azt hiszik, hogy

Németország még a nürnbergi pártnapok befejezése előtt kívánja a szudeta német kérdés végleges megoldását.

A Daily Telegraph szerint a helyzet olyan súlyos, hogy lord Halifax külügyminiszter nem tudja biztosan, elutazhat-e pénteken Genfbe, a népszövetségi tanács ülésére.

Széleskörű közkegyelmet kérnek a magyar nemzeti szocialisták

Budapestről jelentik: Hubay Kálmán, a magyar nemzeti-szocialista párt az agyvevett hungarista mozgalom elnöke, cikket írt a párt lapjában, a Magyarországon. Cikkében válaszol Imrédy Béla miniszterelnök kaposvári felhívására, hogy: „minden magyar fogjon össze és keresi minden magyarul érző ember kezét, nem nézve milyen jelvényt hordott eddig, mert nem a multat kell nézni, hanem a jövőt, mely előttünk áll.” A hungaristák ki-

jelentik, hogy hajlandók ők is elfelejteni a multat és szenvedéseiket, ha ebben a jövőben a dolgozó magyar nép millióinak jóléte fejlődik ki. A kiengesztelődés politikájának bizonyítására kérik a széleskörű közkegyelmet, mely hozzájuttathat a magyar egység megteremtéséhez. Biztosítani kell a politikai pártok egyenlő feltételek melletti működését és kérik, hogy szüntessék meg a magyar nemzeti szocialistáknak rendőri kérdésként való kezelését.

Árcáhidetések

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” további 10 lel. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Lakás

Iroda
helyiségek kiadó Duca (Sal Ferenc) utca 9. sz. alatt. Értekezhetni: dr. Soós Istvánnál, Sztaroveczky-utca 17-a.

Két elegáns
butorozott szoba esetleg ellátással is kiadó. — Nagyvárad, Str. Oltenia utca 2. sz.

Négyoszobás
modern lakás november 1-re kiadó. Nagyvárad, Str. Bratianu 27. szám.

2 szobás
komfortos lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Regele Ferdinand 49. illetve Str. Parintele Danila 7.

Elegánsan
butorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Cim a kiadóban.

2 kis szoba
azonnalra kiadó. Nagyvárad, Parcel Stefan cel Mare 19. szám.

4 szobás,
földszintes, modern lakás november 1-re kiadó. Nagyvárad, Bulev. Regele Ferdinand 41.

2 szobás
ürdőszobas magánház azonnal kiadó. Nagyvárad, Dr. Nicolae Zigre 20. Érdeklődni Lahovary-utca 31. szám.

Kiadó
száraz nagy borpince, ugyanott raktárnak alkalmas suterin és ócska ablakok. Nagyvárad Nicolae Jiga 30. szám.

Egy
szép utcai butorozott szoba kiadó. Nagyvárad Fake Ionescu-utca 24.

Egyszoba
alkoven konyha s mellékiségekből álló udvari lakás azonnal kiadó. Nicolae Zsiga utca 7. szám.

Különbejárati
szépen butorozott szoba kiadó. Nagyvárad, Str. Lahovary 41.

Különféle

Zongora
elsőrangú, bécsi gyártmány, jutányos áron eladó. Nagyvárad, Str. Vladimirescu 27. szám.

Finom
fehérnemű varrást, javítást vállalok. Meghívásra házhoz megyek. Nagyvárad, Joan Ghica utca 24.

Fajtisza
pulik 6 hetesek eladók. Nagyvárad, General Pop Dánila-utca 1. sz.

Járó iskola
nagymeretű, keményfából eladó. Nagyvárad, Str. Vilson-u. 9-a.

Két
kisebb diákot teljes ellátásra külön szoba, zongora, fürdőszoba használattal elfogad igazgató-tanító. Cim a kiadóban.

60x120
méretű csiszolt tükröt, megvételre keresek. — Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38.

Szép
kertes villában állandó nyugodt otthont talál, teljes ellátással magános nyugdíjas uriember. Közlelbbi megtudható a kiadóhivatalban

Bicikli
jó karban, jutányosan eladó. Nagyvárad, Str. Episcopul Radu 11. Pálty.

Antik

szobabutor, darabonként is eladó és bronz éjjeliszekrény lámpa. Nagyvárad, II. Károly király-ut 19. szám.

Munkácsy

Ecce Homo 1896. évi színes kép 12x94 méretben aranyozott rámban eladó. Nagyvárad, Str. Olteanu No. 28

Egy-két

iskolás leánykát vállalkoz teljes ellátásra. — Vagy uriházban beteg, vagy gyermek gondozást vállal nappalra magános urinó. Cim: Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 19. szám.

Középkori

keresztény urinó háztartás vezetését vállalja (főzéssel) vidéken is. Cimeket a kiadóba kér.

Alkalmazás

Ügyes

rajzoló tanulóknak felvétetik. Nagyvárad, Str. Simion Stefan 24.

Házvezetőnők

vagy társalkodónékné menne fiatal uriaszszony idősebb, magános urhoz, hölgyhöz vagy házaspárhoz. Ajánlatokat kiadóba kér.

Jól

fejni tudó keresztény tehenészt keresek. — Nagyvárad, Str. Vlaicu 33. szám.